

Saarde Sõnumid

Nr 2 (206) 21. veebruar 2020

Hind 0.40 €

Vallavanema veerg

Hoolimata sellest, et valla eelarve on veel vastu võtmata, teeme plaane selleks aastaks. Planeerimise faasis on linnapäevade korraldamine. Teeme algust teemakuudega. Igal kuul räägime ühest kindlast valdkonnast, mis inimesi puudutab. Korraldame vestlusõhtuid, küsitlusi, kuulame elanike arvamusi, selgitame olukordi ning püüame leida ühisosa. Oleme planeerinud selliselt, et märtsi kuus läheme süvitsi sotsiaalvaldkonda. Valla eri paigus leiavad aset kohtumised sotsiaaltöötajatega ning inimesed saavad küsida infot otse spetsialistidelt ning volikogu sotsiaal- ja tervishoiukomisjoni liikmetelt. Spetsialistid ootavad küllakutseid ka külaliikumiste ja -seltside eestvedajatelt. Samadel alustel toimuvad aprillikuus kokkusaamised

kultuuritöötajatega ning haridus-, kultuuri-, ja spordikomisjoni liikmetega. Inimesed, võtke aruteludest aktiivselt osa, vaid nii saame vallas elu paremaks muuta.

Palju küsimusi on tekitanud Kilingi-Nõmme bussijaama avamine. Näiliselt on jaamahoone valmis, kuid ehitajal puuduvad vajalikud kooskõlastused erinevatelt ametkondadelt, mida tuleb kasutusloa taotlemisel valda esitada. Tulenevalt sellest ei saa me veel ooteruumi avada. Kõigi eelduste kohaselt peaks vead likvideeritud olema märtsi kuuks ning siis saab ooteruumi ukSED reisiijatele avada.

Ilusat Eesti Vabariigi sünnipäeva Teile kõigile!

Südamega Saardes
vallavanem

Ülle Alanurm pälvis Presidendilt Eesti Punase Risti IV klassi teenetemärgi

Sel aastal tunnustas President teenetemärgiga meie vallast Surju perearsti ja Surju hooldekodu „Videvik“ juhatajat Ülle Alanurm'e. Ülle on Surjus perearstina töötanud 34 aastat ning olnud juhatajaks hooldekodus „Videvik“.

President andis üle teenetemärgid 21. veebruaril Noblessneri valukojas Tallinnas.

2011. aastal on Ülle Alanurm pälvinud Pärnumaa kõrgeima autasu – vapimärgi. Samuti tunnustas 2016. aastal endine Surju vald teda vapimärgiga kohalikus kogukonnas meditsiinielu ja rahvatantsu edendamise eest.

Soovime jätkuvat teotahet ja sära silmadesse!



Ülle Alanurm. Foto: Kalju Sarapu

Kaunim metsalaul 2020

Pärnu maakonna laululaste laulukonkurss „Kaunim metsalaul“ toimus Kilingi-Nõmmes viieteistkümnendat korda. Laulukonkurssist võttis osa 16 väiksemat kui ka suuremat kooli, muusikakooli ja laulustuudiot Pärnu linnast ja maakonnast. Kokku kõlas 70 õpilase lauluhääl, soliste ja ansambleid juhendas kokku 16 õpetajat.

Žürii vastutusrikast tööd juhtis dirigent, vokaalpedagoog Toomas Voll, žüriisse kuulusid konkursi patroon laulja ja muusik Liisi Koikson, 2007. aasta „Väike Laululind“ Heleri All, vokaalpedagoog ja muusikaõpetaja Ene Uuland ning Margit Schmidt.

Traditsioonilise tiitli „Väike laululind“ sai Vändra Muusikakooli õpilane Marii-Eliise Lumijõe, tema juhendaja oli Maarja Koppelmann.

Tiitli „Kaunim metsalaul“ sai Kaari Sillamaa loodud „Prügilaul“, mida esitas Pärnjõe Kooli õpilane Rebeka Raik, juhendaja Kalli Rõõmusaare.

Traditsiooniliste tiitlite võitjad ning solistide vanuserühmade parimad said kingituseks Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi õpilaste valmistatud ja maalitud pingid. Pinkide valmistamist ning kaunistamist juhendasid õpetajad Kadri Karon ja Raivo Tõnisson.

Solistide kategoorias jagunesid kohad järgmiselt:

1.-2. klassi solistid
I Lisanna Nõmm (Pärnu Kunstide Maja), juhendaja Aita Kaaver
II Arianna Vaet (Vox Stuudio), juhendaja Rebeka Bannikova
III Alenna Juhkamsoo (Kilingi-Nõmme Gümnaasium), juhendaja Mare Tallo



KiNG 2.-4. kl ansambel. Foto: Kadri Karon



Üldvõitjad. Foto: Kadri Karon

3.-4. klassi solistid
I Grete Reinsalu (Pärnu Kunstide Maja), juhendaja Aita Kaaver
II Lydia Adelheid Mölder (Pärnu Kunstide Maja), juhendaja Aita Kaaver
III Saara Sofia Jürgens (Uulu Põhikool), juhendaja Annely Kuningas

5.-6. klassi solistid
I Margaret Pajuväli (Häädemeeste seltsimaja), juhendaja Lelde Jalakas
II Mia Saar (Jana Trink Era-kool), juhendajad Merlin Madisson ja Jana Trink
III Robin Mittenbritt (Pärnu Kunstide Maja), juhendaja

Aita Kaaver
7.-9. klassi solistid
I Birgit Tiismaa (Vändra Muusikakool), juhendaja Maarja Koppelmann
II Hanna Allikas (Häädemeeste Keskkool), juhendaja Elon Miisna
III Maarit Juhkamsoo (Kilingi-Nõmme Gümnaasium), juhendaja Mare Tallo

10.-12. klassi solistid
I Eva-Maria Pavelson (Vändra Muusikakool), juhendaja Maarja Koppelmann
II Andreas Pärn (Kilingi-Nõmme Gümnaasium), juhendaja Elon Miisna

järgneb lk 3 →

24.02.2020

Vabariigi sünnipäev Saardes

10.00

tseremoonia

Vabadussõja mälestussamba juures Kilingi-Nõmmes

13.00

kontsert-aktus

Surju Rahvamajas

• Esinevad isetegevuslased

11.00-16.00

Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskuses

- Laskevõistlus TOP 102 (õhupüss ja maastikuvibu)
- Ohutuslased tegevused (politsei, kiirabi, pääste)
- Isamaalised tegevused (Kaitseliit)
- Fotonurk
- Koduküpssetajate kohvik
- Võimalus jälgida ekraanilt ETV programmi

14.00-18.00

„Saarde vingusaun“

(Kilingi-Nõmme, Tihemetsa (N kell 14.00-16.00, M kell 16.00-18.00), Jaamaküla (N kell 14.00-16.00, M kell 16.00-18.00) saunades)

- Saunas võimalus teha ettepanekuid Saarde elu parendamiseks
- Kõige vingemate „vingujate“ vahel loositakse nädala jooksul välja vinguandurid

KÕIK SÜNDMUSED JA TEGEVUSED TASUTA

INFO TEL 5360 2128, 529 2018

Saarde Vallavalitsuse istungitel

14. jaanuaril 2020. a

- kinnitati „Huvihariduse ja huvitegevuse tegevuste kava 15.01.2020-31.12.2020“;
- anti kasutusluba Saarde vallas Allikukivi külas Alevi tee 24 katastriüksusele ehitatud reoveepuhasti jõudlusega kuni 50 inimekvivalenti (2,8 m³ septik ja kolme mooduliga imbtunnel) kasutusele võtmiseks;
- anti soodustused olmejäätmeveol;
- kehtestati hajaasustuse programmi 2020. a taotlusvoorus toetatavate valdkondade prioriteetsus ja eelistatud sihtrühmad, moodustati hajaasustuse programmi 2020. a vahenditest toetuse saamiseks esitatud taotluste hindamiseks ja toetatud projektide menetlemiseks 6-liikmeline komisjon koosseisus esimees Kaie Sakala ja liikmed maaspetsialist Andrus Lillemaa, haldusnõunik Martti Rooden, sotsiaalspetsialist Elve Tilk, sotsiaalspetsialist Mare Kurri, ehitusspetsialist Irja Pede;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes.

21. jaanuaril 2020. a

- väljastati ehitusluba üksikelu püstitamiseks aadressil Saarde vald Kikepera küla Ullaste;
- väljastati ehitusluba aiamaa üksikelu ümberehitamiseks aadressil Saarde vald Metsaääre küla Miku vkt 2;
- anti kasutusluba Saarde vallas Tõlla külas Kamali tee 1 katastriüksusele ehitatud reoveepuhasti jõudlusega kuni 50 inimekvivalenti (2,8 m³ septik ja kolme mooduliga imbtunnel) kasutusele võtmiseks;
- otsustati soodustuste andmine olmejäätmeveol;
- kiideti heaks hajaasustuse programmi projektide „Pärnu maakond Saarde vald Kalita küla Niine juurdepääsutee ehitus“, „Pärnu maakond Saarde vald Kärso küla Salmu kinnistu kanalisatsioonisüsteem“ ja „Stimmeri kinnistule Lodja külas Saarde vallas Pärnumaal puurkaevu rajamine“ lõpparuanded;
- võeti vastu korraldus sotsiaalhoolekande küsimustes;
- kinnitati Saarde valla koolieelsetes lasteasutustes vanemate poolt kaetava osa kuumääraks alates 01. jaanuarist 2020. a 20 eurot ühe lapse kohta;
- otsustati ajutiselt sulgeda Tali Lasteaed perioodil alates 01. juulist kuni 31. juulini 2020. a;
- kehtestati koolieelse lasteasutuse muude kulude arvestuslik maksumus 2020. aastal;
- kehtestati väljaspool kodu osutatavale üldhooldus-teenusele suunamise tingimused ja kord.

28. jaanuaril 2020. a

- võeti vastu korraldus seoses toimingupiiranguga hallatavate asutuste juhtide ülesannete täitmiseks;
- anti kasutusluba Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas Alajaama tee 3 katastriüksusele püstitatud juhtimishoone, 330kv välisjaotla ning side- ja madalpinge kaabli kasutusele võtmiseks;
- kinnitati 2020. a veebruarikuus juubelitoetuse väljamaksmine;
- otsustati viia läbi Saarde vallas Tali külas asuva Pärna tee 1 kinnistu (pindala 2618 m², sihtotstarve Elamumaa 100%) avalik kirjalik enampakkumine alghinnaga 17 000 eurot, tagatisraha 10% alghinnast, osavõtutasu 100 eurot, korralduses toodud tingimustel;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- kinnitati sisekontrolli nõuniku 2020.aasta tööplaan;
- pikendati Saarde Vallavalitsuse 17. detsembri 2019. a korraldusele nr 562 „Ehitusjärelevalvet teostava isiku ettekirjutus ja sunniraha rakendamise hoiatus“ OÜ Sigaste Rantso poolt esitatud vaide läbi vaatamise tähtaega;
- sõlmiti Saarde Vallavalitsuse Surju Teeninduskeskuse hoones asuva äriruumi (üldpind 113,74 m²) kasutamiseks üürileping OÜ-ga Rosamunde;
- anti kasutusluba Saarde vallas Tõlla külas Kamali tee 19 katastriüksusel asuva rekonstrueeritud keldri kasutusele võtmiseks;
- kehtestati Saarde Vallavalitsuse infoturbepoliitika, millega määratletakse Saarde Vallavalitsuse ja tema hallatavate asutuste suunised infovarade turvalisuse tagamisel.

31. jaanuaril 2020. a

- eraldati Saarde valla eelarve 2020. a reservfondist 1701 eurot Surju Hooldekodule.

04. veebruaril 2020. a

- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused üksikelu ehitusprojekti koostamiseks aadressil Umaliste, Kanaküla, Saarde vald;
- otsustati soodustuste andmine olmejäätmeveol;
- otsustati noorte-, kultuuri- ja kogukonnavaldkonnas 2019 kalendriaasta aunimetuste saajad ja anda neile Saarde Vallavalitsuse tänukiri 22.02.2020 toimival tinnustamisüritusel;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes.

11. veebruaril 2020. a

- anti nõusolek Saarde vallas asuvate maaüksuste riigi omandisse jätmiseks riigi maareservina ja määrati maaüksustele sihtotstarve ja lähiaadress alljärgnevalt:
 - Kilingi-Nõmme linnas asuv maaüksus (AT2001070001), ligikaudne pindala 5138 m², sihtotstarve 100% sihtotstarbeta maa, koha-aadress Pärnu tn 79;
 - Kilingi-Nõmme linnas asuv maaüksus (AT0901290013), ligikaudne pindala 10675 m², sihtotstarve 100% sihtotstarbeta maa, koha-aadress Aia tn 24;
- algatati Saarde vallas Surju külas asuval Kaldal katastriüksusele (75601:001:0135, registriosa nr 1764306, maa sihtotstarve elamumaa 100%) ja Sädal katastriüksusele (75601:001:0788, registriosa nr 4447906, maa sihtotstarve elamumaa 100%) tähtajatu sundvalduse seadmise menetlus Saarde valla kasuks. Kasutusõiguse ala on Kaldal katastriüksusel 139 m² ja Sädal katastriüksusel 130 m². Sundvaldus seatakse katastriüksustel paikneva Biopuhasti juurdepääsutee avalikuks kasutamiseks;
- kiideti heaks hajaasustuse programmi projektide „Pärnu maakond Saarde vald Allikukivi küla Alevi tee 24 kanalisatsioonisüsteem“, „Kamali tee 1 omapihasti (imbväljak, septik) rajamine Tõlla külas Saarde vallas Pärnu maakonnas“ ja „Pärnu maakond Saarde vald Lähkma küla Luigevski veestüsteem“ lõpparuanded;
- kinnitati „Huvihariduse ja huvitegevuse tegevuste kava 15.01.2020-31.12.2020“ muudetud kujul;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- tunnistati nurjunuks Saarde vallale kuuluvate Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas Eha tn 1a hoonestamata kinnistu ja Eha tn 1b hoonestamata kinnistu avalik kirjalik enampakkumine, Kiriku tn 3 kinnistu avalik kirjalik enampakkumine ja Pärnu tn 60 kinnistu avalik kirjalik enampakkumine, sest enampakkumistele ei esitatud ühtegi pakkumist;
- otsustati viia läbi Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas Eha tn 1a hoonestamata kinnistu avalik kirjalik enampakkumine alghinnaga 3400 eurot, tagatisraha 10% alghinnast, osavõtutasu 100 eurot ja Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas Eha tn 1b hoonestamata kinnistu avalik kirjalik enampakkumine alghinnaga 3800 eurot, tagatisraha 10% alghinnast, osavõtutasu 100 eurot. Eha tn 1a hoonestama kinnistu ja Eha tn 1b hoonestamata kinnistu võõrandatakse koos mõlema kinnistu osas kokku summaarselt suurema pakkumise teinud ostjale korralduses toodud tingimustel;
- otsustati esitada Saarde Vallavolikogule määruse eelnõu „Saarde Vallavolikogu 19. detsembri 2018. a määruse nr 39 „Saarde valla teehoiukava aastateks 2019-2022“ muutmine“ I lugemisele, otsuse eelnõud „Vallavara võõrandamine enampakkumise korras“, määruse eelnõu „Saarde Vallavolikogu 18. aprilli 2018. a määruse nr 17 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise tingimused ja kord“ muutmine“, otsuse eelnõu „Projektide omafinantseeringu katmine“, määruse eelnõu „Saarde valla 2020. a eelarve I lugemise jätkamisele, määruse eelnõu „Saarde valla kalmisturegistri põhimäärus“ ja määruse eelnõu „Saarde Vallavalitsuse dokumendihaldussüsteemi põhimäärus“.

Külliki Kiiver
vallasekretär

Saarde Vallavolikogus

22. jaanuari 2020. a istungil

- **otsusega nr 1** võeti vastu Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P14 ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne, määrati avaliku väljapaneku ajaks 11. veebruar 2020 – 12. märts 2020. Avalikul väljapanekul olevate detailplaneeringu materjalidega saab tutvuda Saarde Vallavalitsuses aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, tööajal või Saarde valla veebilehel <https://saarde.kovtp.ee/tuule-energeetika>. Avaliku arutelu ajaks määrati 18. märts 2020 kell 17:00 Kilingi-Nõmme klubis aadressil Pärnu tn 73, Kilingi-Nõmme linn;
- **otsusega nr 2** võeti vastu Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P15 ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne, määrati avaliku väljapaneku ajaks 11. veebruar 2020 – 12. märts 2020. Avalikul väljapanekul olevate detailplaneeringu materjalidega saab tutvuda Saarde Vallavalitsuses aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, tööajal või Saarde valla veebilehel <https://saarde.kovtp.ee/tuule-energeetika>. Avaliku arutelu ajaks määrati 18. märts 2020 kell 17:00 Kilingi-Nõmme klubis aadressil Pärnu tn 73, Kilingi-Nõmme linn;
- **otsusega nr 3** võeti vastu Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P16 ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne, määrati avaliku väljapaneku ajaks 11. veebruar 2020 – 12. märts 2020. Avalikul väljapanekul olevate detailplaneeringu materjalidega saab tutvuda Saarde Vallavalitsuses aadressil Nõmme tn 22,

Kilingi-Nõmme linn, tööajal või Saarde valla veebilehel <https://saarde.kovtp.ee/tuule-energeetika>. Avaliku arutelu ajaks määrati 18. märts 2020 kell 17:00, Kilingi-Nõmme klubis aadressil Pärnu tn 73, Kilingi-Nõmme linn;

- **otsusega nr 4** kinnitati Saarde Vallavolikogu revisjonikomisjoni 2020. a tööplaan;
- **otsusega nr 5** otsustati võõrandada avaliku kirjaliku enampakkumise korras Saarde vallale kuuluv Tali külas asuv Pärna tee 1 kinnistu (kinnistu registriosa nr 9090850, katastritunnus 78201:003:0189, pindala 2618 m², sihtotstarve Elamumaa 100%) alghinnaga 17000 eurot, tagatisraha 10% alghinnast, osavõtutasu 100 eurot;
- **otsusega nr 6** määrati Saarde valla 2019. a ja 2020. a konsolideeritud majandusaasta aruannete auditeerijaks Osaühing Infora;
- **otsusega nr 7** võeti varaline kohustus osaleda Pärnumaa Omavalitsuste Liidu poolt aastatel 2020 - 2021 Pärnumaa kodutute loomade varjupaiga uue hoone rajamise rahastamisel summas kuni 26 794 eurot;
- **otsusega nr 8** muudeti Sihtasutus Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hooldekeskus põhikirja;
- **määrusega nr 1** delegeeriti vallavalitsusele keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamajundussüsteemi seaduses sätestatud ülesanded;
- **määrusega nr 2** kehtestati Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse põhimäärus.

Külliki Kiiver
vallasekretär

Vallavalitsuses alustas tööd abivallavanem Külli Karu

Olen kasvanud Sigaste külas, põhikooli lõpetanud Kilingi-Nõmmes ning seejärel õppinud edasi Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasiumis. Pärast gümnaasiumi lõpetamist jätkasin aga haridusteed juba Tallinna Ülikoolis infoteaduse erialal. Pooldan väga igasugust enesetäiendamist ja silmaringi laiendamist ning sellest tulenevalt olen veel lisaks õppinud nii aiandust kui ka metsakasvatust ja täiendanud ennast mitmesugustel koolitustel. Usun, et just tänu valmisolekule uusi asju juurde õppida, olen ma täna siin, kus olen.

Proovin ennast vallas toimuva kiirelt kurssi viia ning igapäevasesse ellu sisse elada, seejärel saab juba hakata erinevaid plaane paika panema. Selle väga lühikese ametisoleku ajaga on selgeks saanud, et töö-



Foto: erakogu

põld on ääretult lai ning õppida on palju, kuid just see muudabki antud töö huvitavaks. Soovin igati oma tööga valla elusse panustada ja loodan, et koostöö vallakodanikega saab olema sisutihe ja meeldiv.

algus lk 1

Ansamblite arvestuses tunnustati kulddiplomiga:

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi 2.-4. klassi ansambel, juhendaja Mare Tallo

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi trio „3 ööbikut”, juhendaja Mare Tallo

Tütarlasteansambel „Solfiined” (Sindi Muusikakool), juhendaja Helle Salumäe ja hõbediplomiga:

Häädemeeste Keskkooli 2. klassi ansambel, juhendaja Minorret Miisna

Uulu Põhikooli 4. klassi ansambel, juhendaja Annely Kuningas

Lisaks solistide ja ansambelite auhinnalistele kohtadele jagati eripreemiaid:

„Jäime Sind uskuma“ – Pert Nikolajev, Vändra Gümnaasium, juhendaja Kalli Rõõmusaare

„Tulevikulootuse preemia“ Mirtel Metsmaa, Sindi Muusikakool, juhendaja Mirtel Metsmaa

„Juhendaja eripreemia“ – Maarja Koppelman, Vändra Muusikakool

„Sangarlik esitus“ – Tõiv-Johannes Tiits, Paikuse Põhikool, juhendaja Maire Krinal

„Lavalise vabaduse eripreemia“ – Häädemeeste Keskkooli 2. klassi ansambel, juhendaja Minorret Miisna



KiNG 3 ööbikut. Foto: Kadri Karon

Meesansambel Nõmmela eripreemia – Evert Kose, Uulu Põhikool, juhendaja Annely Kuningas
Klubi Eakas eripreemia – Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi 2.-4. klassi ansambel, juhendaja Mare Tallo

Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse eripreemia – Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi trio „3 ööbikut”, juhendaja Mare Tallo
Kirjatark eripreemia – Tõiv-Johannes Tiits, Paikuse Põhikool, juhendaja Maire Krinal



Žürii. Foto: Ingeliina Kore

Kirjatark eripreemia – Evert Kose, Uulu Põhikool, juhendaja Annely Kuningas

Koostööpartneri RMK Marana taimla toel kingiti taas igale koolile, juhendajale kuusetaim. Nüüdseks kasvab üle Pärnumaa juba pea kolmsada laulukuske.

Laulukonkursi teoks saamisel olid abiks paljud koostööpartnerid nii Saarde vallast kui ka kaugemalt: Pärnumaa Omavalitsuste Liit, Oberis OÜ, Saarde vald, Arvo Pärdi Keskus, Ajakiri Minu Maa-ilm, Craftmasters Estonia, Curly Strings, Dada AD OÜ, Eesti Politseimuuseum, Henkel Beauty Care Estonia, Husqvarna Eesti OÜ, John Frieda Estonia, Kaubamajakas, Keskkonnainvesteeringute Keskus, Kilingi-Nõmme Klubi,

KiNG koolileht “Kirjatark”, Kirjastus Atlex, Kirjastus Ersen, Kirjastus Pegasus, Klubi Eakas, Kolme Karu Kaubamaja, Lucky Laika, Maanteeamet, MTÜ AIK Livonia, Meeskoor Nõmmela, Naiskoor Kanarbik, Naisrahvatantsurühm Kilingi, Port Artur, Pärnu Postimees, RMK Marana taimla, Saarde Hariduselu Sihtasutus, Suuslik OÜ (Ainus Mõte), Tartu Ülikooli loodusmuuseum ja botaanikaed, Teater Endla, Teater Vanemuine, Tervise Paradiis, Umberto, Wendre AS, Wooden Lifestyle OÜ.

Laine Ülemaante
Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi
huvijuht

Riigipoolsest tasandus- ja toetusfondist täiendava toetuse määramine Saarde valla 7 – 19 aastastele huvitegevust ja -haridust pakkuvatele asutustele ja teistele juriidilistele isikutele

Huviharidus – tegevus toimub õppekava alusel, selle eesmärk on vilumuse saavutamine valitud huvialal.

Huvitegevus – õppekavata ringitegevus, sobiv valitud huvialaga tutvumiseks ja harastamiseks.

Alates aastast 2017 annab riik täiendavat toetust valdadele ja linnadele huvitegevuse ja huvihariduse mitmekülguse ja kättesaadavuse tagamiseks. Ka Saarde vald on selle toetuse najal saanud endale palju täiendavaid võimalusi. Käesoleva aastaga see meede lõpeb – loodame, et riigipoolne toetus selles valdkonnas jätkub, aga kuidas ja mis tingimustel – pole meile veel teada. Siinkohal ongi hea meelde tuletada, et tegemist on täiendava toetusega ning selle toetuse najal loodud võimalused võiksid ellu jääda ka ilma selleta. On hea aeg olla tänulik viimasel kolmel aastal Saarde vallas tasuta kättesaadava huvitegevuse eest.

Toetuse kasutamise osas on peamine otsustusõigus kohalikul omavalitsusel. Saarde vallas on suurt osa sellest jaotatud taotluste alusel huvitegevust pakkuvatele valla hallatavatele asutustele ja teistele huvitegevust pakkuvate juriidilistele isikutele, kes taotluses kajastavad tegevuse kava, sisu, eelarvet ning seletavad lahti, milline kitsaskoht nende ringitegevusega

lahendatakse. Huviharidust pakub Saarde vallas üks asutus – Kilingi-Nõmme Muusikakool. Selle täiendava toetuse najal avati Surjus Kilingi-Nõmme Muusikakooli õppekoht, mis võimaldab Surju noortel muusikalist huviharidust omandada. Ka meie ainus huvikool taotleb iga aasta uue õppekoha jätkumise nimel täiendavat toetust.

2020 aasta tegevuste jaoks esitati Saarde Vallavalitsusele kokku 48 taotlust, neist 37 Saarde valla hallatavate asutuste poolt ja 11 teiste juriidiliste isikute poolt. 100%-liselt toetatud sai vaid üks projekt, kõigi teiste puhul vähendati toetuse summat, peamiselt toetuse vahendite vähesuse tõttu. Toetus jäi saamata üheksal projektil.

Esmakordselt oli selline situatsioon, kus tegevuskava esitamise ajaks Eesti Noorsootöökeskusele, oli meile taotlemise digilahenduse keskkonnas nähtav üks summa ning mõni aeg hiljem oli see summa vähenenud pea 35 000 võrra – see tõttu olime sunnitud muutma esialgselt vastu võetud tegevuskava. (Varasemalt pole Saarde valla esmast summat oluliselt vähendatud).

Tegevustele taotletav kogusumma oli 197 100,66 eurot, projektide alusel jaotati tegevuste täiendavaks toetuseks 102 700 eurot – kes ja millises

summas millise tegevuse jaoks toetust sai, on võimalik vaadata Saarde Vallavalitsuse avalikust dokumendiregistrist.

Küll aga on üsna kindlalt meile tänaseks teada see suurusjärg. See summa, mis jääb huvitegevuse ja -hariduse kohalikest ringitegevusest (toetatud projektidest) puutumata, oleme planeerinud väljaspool Saarde valda huviharidust omandavate õppurite osaliseks tegevuskulu katmiseks, sobivate huvitegevuste toetamiseks erivajaduse või puudega noortele ning selleks, et ka sotsiaalselt vähekindlustatutel oleks võimalus huvitegevuses ja/või -hariduses osaleda (nii nagu seda meie vallas ka varasemalt kasutatud on).

„Riikliku lisatoetuse eesmärk on parandada huvihariduse ja -tegevuse kättesaadavust ning pakkuda noortele mitmekesisemaid osalusvõimalusi. Valdadele ja linnadele eraldatava lisaraha suuruse arvestamisel võetakse aluseks komponendid nagu noorte arv, puudega noorte arv, toimetulekuraskustega peredes elavate noorte arv vanuses 7–19, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsvõimekus ning huvihariduse ja huvitegevuse piirkondlik kättesaadavus.“(entk.ee, 17.02.2020)

Annika Viibus
humanitaarõunik

Vallavalitsuse kontaktandmed

Kab. nr	Nimi	Ametinimi	Tel	e-post
2	Eiko Tammist	vallavanem	449 0135	eiko.tammist@saarde.ee
11	Küllli Karu	abivallavanem	5551 9611	kylli.karu@saarde.ee
11	Martti Rooden	haldusnõunik	449 0139 5349 4259	martti.rooden@saarde.ee
3	Külliki Kiiver	vallasekretär	449 0131	kylliki.kiiver@saarde.ee
1	Signe Laagus	sekretär	449 0135 5664 9731	signe.laagus@saarde.ee
4	Mari Treial	referent-dokumendihaldur	449 0138	info@saarde.ee mari.treial@saarde.ee
9	Kaie Sakala	keskkonna- ja heakorraspetsialist	449 0134 5307 0296	kaie.sakala@saarde.ee
5	Anne Saar	raamatupidamis-teenistuse juhataja	449 0161	anne.saar@saarde.ee
5	Virge Kraav	vanemraamatupidaja	449 0161	virge.kraav@saarde.ee
5	Ly Loorents	vanemraamatupidaja	449 0161	ly.loorents@saarde.ee
8	Annika Viibus	humanitaarõunik	449 0162 5360 2128	annika.viibus@saarde.ee
11	Irja Pede	ehitusspetsialist	449 0137 523 8280	irja@saarde.ee
7	Anu Eisenschmidt	sotsiaalõunik	449 0163 5324 7231	anu.eisen@saarde.ee
13	Mare Kurri	sotsiaalspetsialist	449 0133 552 1328	mare.kurri@saarde.ee
12	Merike Maidle	lastekaitsespetsialist	449 0132 5331 4122	merike.maidle@saarde.ee
Lehti Meerents		sekretär-asjaajaja, Tali teeninduspunkt	443 5740 5340 4742	tali@saarde.ee
Surju teeninduskeskus				
Jaanus Männik		abivallavanem	446 0821 512 2 321	jaanus.mannik@saarde.ee
Tiiu Pukk		ökonomist-sekretär	446 0397	tiiu.pukk@saarde.ee
Andrus Lillemaa		maaspetsialist	446 0819 526 6795	andrus.lillemaa@saarde.ee
Elve Tilk		sotsiaalspetsialist	446 0819 5330 6419	elve.tilk@saarde.ee

Enampakkumise korraldamine vallavara võõrandamiseks

Saarde Vallavalitsus võõrandab avaliku kirjaliku enampakkumiste korras alljärgneva kinnistu:

Pärnu maakonnas Saarde vallas Tali külas asuv **Pärna tee 1 kinnistu** (kinnistu registriori nr 9090850, katastritunnus 78201:003:0189, pindala 2618 m², sihtotstarve Elamumaa 100%) avalik kirjalik enampakkumine alghinnaga 17 000 (seitseteist tuhat) eurot, tagatistrahaga 10% alghinnast, osavõtutasu 100 eurot, järgmistel tingimustel:

1. **Pakkumised esitada kirjalikult suletud ümbrikus hiljemalt 09. märtsil 2020.a kell 10.00**-ks aadressil Saarde Vallavalitsus, Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald, 86304 Pärnumaa.

2. Pakkumised avatakse 09. märtsil 2020.a kell 10.15 Saarde Vallavalitsuses aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald, 86304 Pärnumaa.

3. Enampakkumisel osalemiseks täita vormikohane avaldus;

4. Pakkumises peavad sisalduma:

a) pakkuja nimi, aadress, kontakttelefon ja isikukood (juhul kui juriidiline aadress erineb postiaadressist, tuleb näidata ka postiaadress);

b) juhul kui pakkuja on juriidiline isik, siis juriidilise isiku õigusaktidest ja põhikirjast või ühingulepingust tuleva pädeva organi otsus enampakkumisel osalemise kohta;

c) nõusolek enampakkumisel osalemiseks enampakkumise teates esitatud tingimustel;

d) tõend tagatistrahaga osavõtutasu tasumise kohta;

e) numbrite ja sõnadega kirjutatud ostusumma (eurodes täisarvuna). Kui need ei lange kokku, loetakse keh-

tivaks sõnadega kirjutatud ostusumma;

f) pakkumise esitaja allkiri;

5. nõuetele mittevastavaks loetakse ja enampakkumises ei osale pakkumised:

a) mis ei ole esitatud tähtaegselt;

b) mis ei vasta õigusaktides või enampakkumise teates esitatud nõuetele;

c) mille on esitanud isikud, kelle esindusõigus või tegutsemine juriidilise isiku pädeva organi otsuse alusel ei ole tõendatud;

d) kui pakkumise esitaja osas ilmnevad müügilepingu sõlmimist välistavad asjaolud;

6. enampakkumisel osalev pakkuja kinnitab pakku- kumist tehes, et on müügiobjekti põhjalikult üle vaadanud, ta on teadlik müügiobjekti seisukorrast, suurusest ja piiridest, kitsendustest, asjaõigustest ning juurdepääsuõigustest ja ei oma seoses müügiobjekti seisukorraga mingeid pretensioone võõrandajale ja ta on nõus müügiobjekti omandama seisundis, millises see on pakkumise tegemise hetkel;

7. Saarde Vallavalitsus kinnitab enampakkumise tulemused või jätab need kinnitamata hiljemalt 5 (viie) tööpäeva jooksul pakku- miste esitamise tähtpäevast arvates. Vastavast otsusest saadetakse koopia enampakkumises osalejale;

8. enampakkumise võitja – ostja kohustub sõlmima notariaalse ostu-müügi- ja asjaõiguslepingu 10 (kümne) päeva jooksul enampakkumise tulemuste kinnitamise päevast arvates. Kui ostja ei sõlmi määratud tähtajaks lepingut või ei esita lepingu täitmise tagatist, võib müügi korraldaja kaaluda ettepaneku tegemist lepingu sõl-

mimiseks paremuselt teise pakkumise teinud isikule. Kui selline ettepanek paremuselt teise pakkumise teinud isikule tehakse, määrab müügi korraldaja lepingu sõlmimiseks tähtaja, mis võib olla kuni 1 (üks) kuu;

9. pakkumise tulemustest teatab korraldaja kirjalikult kõigile osavõtjatele hiljemalt 3 (kolme) päeva jooksul pakkumise tulemuste kinnitamisest arvates, kiri saadetakse pakkumises näidatud e-posti- või postiaadressile;

10. enampakkumisest osavõtjale, kes ei teinud parimat pakku- mist, tagastatakse tagatistrahaga 5 (viie) päeva jooksul pärast enampakkumise tulemuste kinnitamist või enampakkumise nurjumuks kuulutamist. Osavõtutasu osavõtjatele ei tagastata, välja arvatud juhul, kui enampakkumine jäi ära osavõtjatest mitteolenevatel põhjustel;

11. kogu müügihind tuleb tasuda enne notariaalse ostu-müügilepingu sõlmimist Saarde Vallavalitsuse arveldusarvele või notari deposiitarvele. Notaritasu ja riigilõivu tasub ostja. Kui ostjast tulenevatel põhjustel määratud tähtaja jooksul lepinguid ei sõlmita, kaotab enampakkumise võitja - ostja õiguse lepingu sõlmimiseks ning tagatistrahaga talle ei tagastata. Kõik hinnad (alghinnad, lõpphinnad) on lõplikud. Enampakkumisel müügiobjekti ostmise õiguse omandanud isiku makstud tagatistrahaga võetakse arvesse ostuhinna osalise tasumisenä. Kui lepingu sõlmimiseks õigustatud isik hoidub lepingu sõlmimisest kõrvale ja enampakkumise tulemused tühistatakse, ei tagastata enampakkumise võitjale tagatistrahaga;

12. objektiga tutvumine eelneval kokkuleppel.

Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringute aladel P14, P15, P16 ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalik väljapanek ja avalik arutelu

Saarde Vallavalitsus teatab, et Saarde Vallavolikogu 22.01.2020 otsustega nr 1, 2 ja 3 võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule ja avalikule arutelule Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringud aladel P14, P15, P16 ja keskkonnamõju hindamise aruanne.

Detailplaneeringute eesmärgiks on rajada tuulikupargid Pärnu maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringus elektrituulikute rajamiseks sobivateks arendusaladeks loetud arendusaladel P14, P15 ja P16.

Planeeringuala P14 pindalaga ca 13 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kolme maaüksust: Kurmi-Merdi (71101:002:0032), Kurmi-Hansu (71101:004:0144) ja Tihemetsa metskond 5 (71101:001:0379). Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale kolme elektrituuliku püstitamiseks.

Planeeringuala P15 pindalaga ca 10,3 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kahte maaüksust: Kera (71101:004:0067) ja Laane (71101:004:0038). Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale kahe elektrituuliku püstitamiseks.

Planeeringuala P16 pindalaga ca 36 ha hõlmab Saarde vallas Tõlla külas nelja maaüksust: Noore-Neitsi (71101:005:0028), Neitsi põllu (71101:005:0061), Heiniku (71101:001:0246) ja Vana-Neitsi (71101:005:0020). Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale nelja elektrituuliku püstitamiseks.

tuuliku püstitamiseks.

Käesoleval ajal asuvad planeeringualad maatulundusmaa sihtotstarbega maal, kus ei asu elumajasid ega toimu muud arendustegevust. Detailplaneeringutega antakse ehitusõigus planeeringualadele elektrituulikute püstitamiseks ning tuulikute teenindamiseks vajaliku taristu rajamiseks. Ühe tuuliku maksimumvõimsuseks on kavandatud 5 MW.

Detailplaneeringutega kavandatava tegevusega kaasneva keskkonnamõju väljaselgitamiseks on viidud läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH). KSH aruande kohaselt kaasnevad kavandatava tegevusega müra ning varjutamine, mis modelleerimise kohaselt ei ületa õigusaktides sätestatud sihtväärtusi ega ole ülemäära koormavad. Planeeringualade P15 ja P16 lähedal on teadaolevalt väike-konnakotka püsielupaigad, samuti on kõikidel planeeringualadel leitud vähesel määral nahkhiiri. Võimalike negatiivsete mõjude vähendamiseks looduslikule mitmekesisele on planeeringualadel P15 ja P16 vähendatud tuulikute arvu võrreldes esialgu kavandatuga ning sätestatud arendajale seirekohustused.

Detailplaneeringute ja KSH aruande avalik väljapanek toimub kuni 12. märtsini 2020. Nime- tatud ajavahemikul on võimalik tutvuda detailplaneeringute materjalidega paberikandjal Saarde Vallavalitsuses aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme. Elektrooniliselt

on dokumendid kättesaadavad Saarde valla kodulehel: <https://saarde.kovtp.ee/tuuleenergeetika>.

Detailplaneeringute ja KSH aruande kohta on igapäev õigus esitada ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi kirjalikult kuni 12. märtsini 2020 Saarde Vallavalitsusele aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, 86304, Saarde vald, või e-postile info@saarde.ee.

Detailplaneeringu ja KSH aruande avalik arutelu toimub 18. märtsil 2020 kell 17:00 Kilingi-Nõmme klubis aadressil Pärnu tn 73, Kilingi-Nõmme. Avalik arutelu toimub samaaegselt ühe koosolekuna Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringute aladel P14, P15, P16 osas.

Detailplaneeringute algataja ning kehtestaja on Saarde Vallavolikogu ning detailplaneeringute koostamise korraldaja Saarde Vallavalitsus (Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, 86304 Pärnu maakond); kontaktisik Martti Rooden (e-post: martti.rooden@saarde.ee, tel 44 90139).

Detailplaneeringute ja KSH aruande koostaja on Hendrikson & KO OÜ (Raekoja plats 8, 51004 Tartu); detailplaneeringu koostaja kontaktisik on Merlin Kalle (tel 502 5549), KSH aruande koostaja kontaktisik on Riin Kutsar (tel 526 9962).

Arendaja on Tuulepealne Maa OÜ (Puisniidu 41-8, Tiskre küla, 76916 Harku vald) kontaktisik Sven Aasa (e-post: sven.aasa@gmail.com).

Hajaasustuse programm 2020

Riigihalduse ministri 22.01.2020. a käskkirjaga nr 7 kinnitati hajaasustuse programmi 2020. a taotlusvooru avamise tähtpäevaks **17. veebruar 2020. a** ning taotluste esitamise tähtpäevaks **17. aprill 2020. a**.

Hajaasustuse programm viiakse ellu Riigi Teatajas avaldatud riigihalduse ministri 22.02.2018. a määruse nr 14 „Hajaasustuse programm” alusel.

Programmi eesmärgiks on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades.

Programmist toetatakse majapidamiste veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide, juurdepääsuteede ning autonoomsete

elektrisüsteemidega seotud tegevusi.

Toetuse taotlejale esitatavad nõuded

Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine.

Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematu taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.

Taotlejal ei tohi olla riiklike või kohalike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.

Projektile võib olla ka kaastaotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.

Toetuse andmise põhimõtted

Maksimaalne toetus programmist ühele majapidamisele on 6500 eurot. Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka viiel eelneval kalendriaastal programmist saadud toetuse summa.

Iga valdkonna jaoks on ühele majapidamisele võimalik toetust saada programmist üks kord kuue kalendriaasta jooksul.

Toetust võib anda tingimusel, et taotluse esitamise päevaks on kohalik omavalitsus kinnitanud eelmise sama majapidamisega seotud projekti toetuse kasutamise aruande.

Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peavad kokku moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest.

Toetus moodustab kuni 67% projekti abikõlblikest kuludest.

Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimine peab olema lõppenud 31. oktoobriks 2021.

Toetatavate tegevuste prioriteetsus ja eelistatud sihtrühmad:

Saarde Vallavalitsus on 14. jaanuari 2020. a korraldusega nr 23 määranud 2020. a taotlusvooru toetatavate valdkondade prioriteetsuse alljärgnevalt:

1. veevarustusüsteemid;
2. kanalisatsioonisüsteemid;
3. juurdepääsuteed;
4. autonoomsed elektrisüsteemid.

Eelistatud sihtrühmadeks 2020. a taotlusvoorus on määratud leibkonnad, mille koosseisus on kuni 18-aastased liikmed ning leibkonnad, mille koosseisus on liikumis-

puudega isikud.

Taotlemine

Programmdokumendis kehtestatud nõuetele vastavaid taotlusi saab Saarde Vallavalitsusele esitada **alates 17. veebruarist 2020. a kuni 17. aprillini 2020. a**, kas digiallkirjastatult e-posti aadressile info@saarde.ee või allkirjastatuna paberil aadressile Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald, 86304 Pärnu maakond.

Taotlusvorm, lisadokumendid ja programmi täpsemad tingimused on leitavad Riigi Tugiteenuste Keskuse veebilehel.

Lisainformatsioon:

Kaie Sakala tel 449 0134, 5307 0296, kaie.sakala@saarde.ee

Andrus Lillemaa tel 446 0819, 526 6795, andrus.lillemaa@saarde.ee

KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS

Keskkonnainvesteeringute Keskus avas keskkonnaprogrammi taotlusvooru kogumahuga 13,5 miljonit eurot. Keskkonnaprojekte on oodatud esitama nii kohalikud omavalitsused, mittetulundusühingud, sihtasutused, ettevõtjad, ülikoolid, haridusasutused kui ka keskkonnaorganisatsioonid ning füüsilisest isikust ettevõtjad.

Taotlusvooru tähtaeg on 16. märts 2020.

Taotlusvoor avatakse veemajanduse, metsanduse, looduskaitse, keskkonnateadlikkuse, kalanduse, atmosfääriõhu kaitse, merekeskkonna ja ringmajanduse valdkonnas kindlatele tegevustele.

- Vooru eelarvest:
- 4,1 miljonit eurot suunatakse **ringmajandusse**, et toetada ettevõtete ressursitõhusust, jäätmetekke vältimist ja ohtlike jäätmete kogumisinge või rohelise kontori ja kooli rakendamist.
 - 3,9 miljonit eurot läheb **veemajandusse**, et kindlustada kvaliteetne joogivee- ja kanalisatsiooniteenus üle kogu Eesti.
 - Keskkonnateadlikkuse projekti-**

dele on mõeldud 2,1 miljonit eurot, et toetada näiteks teabekandjate loomist, teavituskampaaniate ning mitmesuguste keskkonnateadlikkust suurendavate ürituste korraldamist ja laste õppekäikusi.

- Looduskaitsele** suunatakse 1,2 miljonit eurot, kust toetatakse muu hulgas vaatetornide, infopunktide ja kaitsealade külastuskeskuste loodusõppe püsiekspositsioonide rajamist, kaitstavate liikide ja elupaikade tegevuskavade ning probleemliikide tõrjemeetmete elluviimist ning riiklikult kaitstud parkide hooldamiskavade koostamist ja elluviimist.
- Metsanduse** valdkonnas toetatakse 700 tuhande euroga näiteks metsapuutaimede tootmist, metsateaduse ja -hariduse teavitustegevusi ja metsanduse jätkusuutlikuks arengu tagamiseks ettenähtud tegevusi.
- Atmosfääriõhu kaitse** projektidele on mõeldud 650 tuhat eurot, et toetada näiteks müra vähendamise tegevuskavade koostamist, kiirgusohu vähendamiseks uurin-

gute tegemist ja korteriühistute liitumist kaugküttevõrguga või kütteseadme asendamist taastuvat kütust kasutava seadmega.

- Kalanduse** valdkonna eelarve on 449 tuhat eurot, et toetada näiteks kalapüügivõistluste, seminaride ja laagrite korraldamist, keskkonnasäästlikku harrastuskalapüüki toetava taristu rajamist või kala-varude suurendamiseks ja kaitseks kudealade ja elupaikade loomist, taastamist või juurdepääsu tagamist.
 - 435 tuhat eurot suunatakse **merekeskkonda**, kust toetatakse muu hulgas mere seisundi hindamist ja selleks vajalike andmete kogumist, sadamate reostustõrjeplaani täitmist, reostuse tagajärjel kahjustatud rannikualade taastamist või reostustõrjeks valmisoleku suurendamist.
- Taotlemine toimub andmesüsteemi KIKAS kaudu.
- Rahastusotsuse saanud projektid selguvad selle aasta jaanipäevaks.
- Lisainfo ja registreerumine KIKi kodulehel.
- Toetuse taotlemine toimub keskkonnaministri määruse „Keskkonnaprogrammist toetuse andmise kord ja tingimused” alusel. Toetuse töötas välja Keskkonnaministeerium.

Surju raamatukogus

Iga kuu toimuvad raamatukogus kirjarahva tähtpäevalised ja nende loomingu tutvustavad raamatunäitused. Need on vaatamiseks, silmaringi laiendamiseks, loetu meenutamiseks ja kaasa laenutamiseks.

* Lasteajakirja **TÄHEKE** ilmumise möödub 60 aastat. See oli aeg, kui autosid vuras tänavatel palju vähem, kodudes polnud arvuteid – mobiilidest ja nutiseadmetest rääkimata. Polnud veel ilmunud „Sipsikut”, „Naksitralle” ja teisi toredaid lasteraamatuid. Paljud luuletused ja jutud ilmusid esmalt just Tähekeses ning tänaseks on ilmunud eestikeelset Tähekest 698 numbrit. Ajakirjas on head lugemist nii pisikestele, kui suurtele. Siit leiab luuletusi, ideid meisterdamiseks, lugusid loodusest, nalju, mõistatusi, koomikseid, uute raamatute tutvustusi ja uudiseid-viiteid. See on ajakiri, mida saavad lapsevanemad koos lastega vaadata ja lugeda. Avastage teiegi see tore ajakiri oma pere laste jaoks!

* **5.02 möödus ILON WIKLANDi** sünnist 90. Ta on eesti päritolu rootsi kunstnik ja illustraator, kes on tuntud Astrid Lindgreni raamatute illustraatorina. Kunstnik armastab maalida loodust ja linnumaju, kui ta aga ei tee kunsti, siis loeb raamatuid. „*Ka lõbusad raamatud võivad head olla. Aga mis kõige tähtsam, peab mõtte sees olema.*” „Pikk-pikk teekond...nii see algas”

* **19.02 JAAN KROSSi** sünnist 100 aastat. Ta oli Eesti proosakirjanik, luuletaja, esseist ja tõlkija. Ta on üks olulisemaid Eesti kirjanikke, kes tõstis eesti ajalookirjanduse kõrgele tasemele. Tema romaane on nimetatud eesti kirjanduse tüvitekstideks, mille ümber keerdub rahvuslik identiteet ja ideoloogia. Teda on esitatud mitu korda Nobeli kirjandusauhinna

kandidaadiks. „...*Et olla võimalust mööda need, keda ma kujutada püüdsin, tuli mul niioelda täita ta iseendaga...., siis võib tõepoolest küsida: kas pole ma õieti kõiges kirjutanud omaenese laiendatud elulugu?*” J. Kross 1999:259 „**Jaani Krossi looming - eesti ja maailma-kirjanduse osa**”

* **20.02** vennad **JÜRI** ja **ÜLO TUULIK** 80, „Mere ja taeva vahel”. **Jüri** oli eesti kirjanik-humorist. On kirjutanud näidendeid, kuuldemänge ja publitsistikat. Kirjutas eeskätt kodusaare Abruka olusid ja inimesi kujutavat poeesijat. Tema loomingut on tõlgitud mitmesse keelde ja tema humorikat loomingut on tunnustatud Oskar Lutsu huumoripreemiaga. „*Loll kannatab, aga tark muutub*”/ J. Tuulik. **Ülo** on kirjutanud publitsistlik-esseistliku kallakuga proosat, humoristlikke vesteid ja reisiraamatuid.

* **11.03-7.04** on raamatukogu lahtiolekuagadel avatud, emakeelepäevale pühendatud **pop-up-keraamikanäitus „ÕPIME „Õ”-d”** - nopeid aabitsatest ja harjutusvihikutest,

autoriks keraamik **Ene Tapfer**. Ene tööd on üks osa emakeeleaastale 2019 pühendatud näituselt „**Õ**”, mille korraldas Eesti Keraamikute Liit. „*Pealkiri „Õ” ongi pühendatud eesti keelele ja meie erilisele Õ tähеле. Õ kui õhkõrn õieulm või õnnelik õunauss, Õ kui Tõde ja Õigus või Õ kui õõnesvann. Me tunneme uhkust Õ lisandumise üle eesti keele alfabeeti, sest Õ tähega kõlabki kõik paremini kui keik*”, näituse kuraator **Pille Kaleviste**

* **10.03** kell 10.30 **KERAAMIKA ÕPITUBA**

* **Iga kuu I ja III laupäeval** kell 10.30 saavad kokku **KÄSITÖÖ HUVILISED**, oma oskuste ja kogemuste jagamine ning uute õppimine.

* Tulge koolivaheajal ja muul ajal raamatukokku **LAUAMÄNGE MÄNGIMA**, et koos sõpradega lõbusalt aega veeta!

Riita Lillemets

Surju Raamatukogu juhataja



pop up näitus emakeelepäevaks

ÕPIME "Õ"-d
nopped aabitsatest ja harjutusvihikutest

Ene Tapfer

Surju Raamatukogus

11. 03. - 7. 04. 2020

Kuidas toetada noorte karjäärivalikuid?

Sõna karjäär tekitab inimestes erinevaid seoseid: tõusmine ametiredelil, pühendumine hobidele, kaevandus. Karjääri mõiste tähendus on viimastel aastakümnetel muutunud. Karjäär on inimese pidev haridus- ja tööalane areng kooskõlas kõigi elurollidega. Tuleviku kavandamisel tuleb otsida vastuseid järgmistele küsimustele: Kes ma olen? Kuhu ma tahan jõuda? Kuidas ma sinna saan? Toimivate plaanide tegemine eeldab inimeselt iseenda, oma soovide ja vajaduste tundmist.

Täielikult ei ole võimalik oma elu planeerida, sest inimene muutub, muutub ühiskond.

Et noortel oleks turvalisem ja kindlam otsuseid langetada, tuleb neid valikute tegemisel toetada. Oluline on varakult märgata ja arendada lapse oskusi ja võimeid.

Kooli õppekavas on üheks läbivaks teemaks elukestev õpe ja karjääriplaneerimine. Erinevates ainetundides seda ka käsitletakse: räägitakse ametitest, tööturust, analüüsitakse ennast, koostatakse kandideerimisdokumente jms.. Gümnaasiumis on võimalik lähtuvalt oma huvist valida valikaine kursusi. Meie koolis toimuvad igal aastal erinevad projektipäevad (sh.karjääripäev), mille raames saavad õpilased omandada uusi teadmisi ja oskusi põnevates töötubades, tutvuda erinevate ametitega, saada infot koolide kohta, käia õppekäikudel. Klassijuhatajad viivad läbi igal aastal arenguveestlusi, mis on abiks lapse arengu toetamisel. Õpilastel on

võimalus osaleda erinevates huviringides, lüüa kaasa kooliürituste korraldamisel.

Kool teeb karjääriteenuste pakkumisel koostööd kooliväliste asutustega. Aastatel 2014–2018 arendas ja osutas Rajaleidja võrgustik 7–26-aastastele lastele ja noortele karjääriteenusid – karjäärinõustamist ja karjääriinfot. Alates 1. jaanuarist 2019 ei osuta Rajaleidja enam karjääriga seotud teenused, pakub ainult õppenõustamist. Karjäärinõustamist- ja infot pakub tänasel päeval kõigile Eesti Töötukassa.

Lapse arengu toetamisel ja elutee kavandamisel on kooli kõrval tähtsaim ja olulisem roll lapsevanemal. Kuigi võib tunduda, et noorte otsuseid mõjutab rohkem meedia ja sõbrad, siis erinevad uuringud näitavad, et noored pöörduvad kõige sagedamini nõu saamiseks esmalt oma lähedaste poole. Vanem saab olla kuulaja, motiveerija, eeskuju, kogemuste jagaja, tingimuste looja, juhendaja, tasakaalustaja, piiride seadja, info jagaja.

Karjäärialase info allikaid on mitmeid.Haridusportaal.edu.ee-st leiab kasulikke infot erinevate ametite, tulevikus vajalike teadmiste ja oskuste ning tööturu olukorra kohta. Laialdase info karjääriteenuste kohta leiab karjääriteemadele suunatud Eesti Töötukassa lehelt minu karjäär.ee. Lisaks võib asjakohast infot lugeda ka Töötukassa kodulehelt.

Pille Kadak
Kilingi-Nõmme
Gümnaasiumi
karjäärikoordinaator

Eesti Töötukassa

TÖÖ- JA KARJÄÄRIMESS

Pärnu Kontserdlimaja	
Aida 4, Pärnu	
31.03.2020	12:00 - 15:00

Töövõimalused
Eestis ja mujal Euroopast

- Sajad tööpakkumised otse tööandjatelt
- Täiend- ja ümberõppe võimalused
- Nõustamine vähenenud töövõime, karjääri, tööõiguse ja maksude teemadel

TÖÖANDJAD JA TÖÖPAKKUMISED II korruse suures saalis, fuajees

KOOLID JA ÕPPIMISVÕIMALUSED II korruse kammersaalis

ETTEKANDED III korruse sessiooniruumis:

12:30-13:30 Teenindades ettevõtjaks. Rain Tunger restoranide partner, muusik, saatejuht

13:45-13.30 Elu on parim meelelahutus. Andrus Vaarik, näitleja

Töömess on tasuta! Tule ja osale!
Infotelefon 15501, www.toomess.ee



Noorte aktiiv. Foto: erakogu

Noorte aktiivi inspiratsioonipäev

30. jaanuaril toimus Kilingi-Nõmme klubis Saarde valla kahe kooli aktiivsete noorte inspiratsioonipäev. Päeva viis läbi positiivsusest pakatav Errit Kuldkepp, kes julgustas noori suurelt unistama andes aimu, et pole olemas midagi võimatut. Tuleb leida lihtsalt õige teekond unistuseeni. Noored on andnud tagasisidet, et seminaril oli mõnus usaldusväärne õhkkond ning hea oli tunda julgustamist ka võimatuna näivate eesmärkide poole püüdlemisel. Ühtlasi leidsid noored, et kõige raskem on end teiste ees avada ja oma mõtteid avalikult jagada. Seetõttu näib mulle, et tegutele suunavaid tegevusi on

meie noortele ka edaspidi vaja. Loodan, et jõuame noorte aktiivi sündmustega selleni, et Saarde Vallavalitsusel on edaspidi partner noorte seas ja koostöö tulemusel saab valla noorte elu elavdatud nende endi ideede ja teoatõega.

Nii olnud kui ka jätkuseminar saavad teoks tänu Eesti Noorteühenduse Liidule ja toredatele koostööpartneritele Kilingi-Nõmme Gümnaasiumist, Surju Põhikoolist, Kilingi-Nõmme Klubist, Surju Rahvamajast ja Saarde Kommunaalist.

Annika Viibus
humanitaarnõunik

Projekt "Kodud tuleohutuks"

Päästeamet koostöös Siseministeriumi ja kohalike omavalitsustega on käima lükanud toimetulekuraskustes olevatele inimestele suunatud projekti, millega soovitakse tuleohutuks muuta vähemalt 500 kodu.

Sihtgrupiks on lasterikkad pered, puuetega inimesed ja üksi elavad eakad.

Projekti raames tehtavateks töödeks on näiteks:

- küttekolde ja -seadme ehitamine, paigaldamine ja parandamine;
- korstna ehitamine, paigaldamine ja parandamine;

- elektrisüsteemide uuendamine;
- korstnapühkimise teenus;
- suitsu- ja vinganduri paigaldamine, tulekustuti.

Rohkem infot Päästeameti kodulehelt: www.kodudtuleohutuks.ee

Taotluste esitamise aeg on kuni 29. veebruar 2020. Taotluse esitamiseks tuleb pöörduda oma piirkonna sotsiaaltöõspetsialisti poole. Saarde vallavalitsuse kontaktisikuks on sotsiaalnõunik Anu Eisenschmidt.

Kontaktid: 5324 7231,
anu.eisen@saarde.ee

Räägime sotsiaaltööst ja tervishoiust!

On Sinul või Sinu lähedastel tekkinud sotsiaalvaldkonna alaseid küsimusi? Valla eri paigus leiavad aset kohtumised sotsiaaltöötajate ning valdkonna esindajatega ning kodanikud saavad küsida infot otse spetsialistidelt. Kohtumise käigus vastame küsimustele, kuulame arvamusi ja ettepanekuid, jagame infot.

Kohtumised toimuvad järgmiselt:

- 05.03 kell 13.00 Tali Seltsimaja
 - 09.03 kell 15.00 Kilingi-Nõmme klubi
 - 19.03 kell 13.00 Surju Rahvamaja
 - 25.03 kell 13.30 Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskuses
- Märkame, räägime, tegutseme!

Eluaseme kohandamise kolmas taotlusvoor

Saarde vald aitab koostöös riigiga kohandada puuetega inimeste kodusid nende vajadustele vastavaks. Eluruumi kohandamise raames toetatakse puuetega inimeste liikuvusega seotud toimingute, hügieeni- või köögitoimingute parandamist. Eesmärk on tagada puudega inimestele paremad elamis-, õppimis- ja töötamistingimused.

Kohandamine tähendab eluruumi ümberehitamist sellisel viisil, et inimesele on loodud nii tema erivajadustest tulenevad spetsiifilised – näiteks kaldtee, platvormtõstak jne – kui ka puudest tulenevad tavapärased ümberehitused nagu pesemisruumis vanniasendamine dušiga. Kohandamise käigus võib rajada ka näiteks erivajaduse tõttu ohutust tagava piirde, aiavärava automaatika või tuua kõõgi tööpinna ja tehnika madalamale tasapinnale. Kohan-

damiseks võib olla näiteks platvormtõstuki, laetõstuki paigaldus, vaheplatvormita kaldtee rajamine, hoone välisukse ava kohandus, korteri välisukse ava, siseukse ava või lävepakuta ukseava kohandus, uksekünnise paigaldus, tualettruumi (pesemisruum ja WC ühes ruumis või pesemisruum) või WC-ruumi kohandus.

Kohandada saab eluruumi, mis asub Saarde valla haldusterritooriumil ning on taotleja rahvastiku järgne ja tegelik elukoht. Isikul on õigus saada meetme raames ühe eluruumi kohandamise toetust ühel korral.

Taotlus koos lisadokumentidega esitada hiljemalt 31. märtsil digitaalselt allkirjastatuna e-aadressile anu.eisen@saarde.ee või paberkanalil Nõmme 22, Kilingi-Nõmme linn, 86304. Peale selle saab taotlust esitada vallamajas ning piirkonna teenus-



keskustes. Taotluse blanketid ning lisainfo on leitavad Saarde Vallavalitsuse kodulehel.

Riik kompenseerib Euroopa Regionaalarengu Fondist kodude kohandamise 85 protsendi ulatuses. 2020. aastal on Saarde valla toetussumma 7479 eurot.

Projekti ning selle täpsemate tingimustega on võimalus lähemalt tutvuda Riigi Tugiteenuste Keskuse veebilehel aadressil www.rtk.ee.

Lisainfo:
Anu Eisenschmidt
telefon 4490 163, 5324 7231
e-aadress: anu.eisen@saarde.ee

Seeniorite vabaaajamessist

10. veebruaril toimus Pärnu Kaubamajas Seeniorite Vabaaajamess, kus osalesid ka meie valla tublid ja tegusad väärilikes eas inimesed. Tantsu- ja laulukavadega esindasid valda Klubi „Eakas” rahvatantsurühm tantsudega „Papijonipolka” ja „Kalle-Kusta”, juhendajaks Mari Karon. Klubilised saavad kokku kord kuus, esinevad taidlejad ning kutsutakse külla teisi kollektiive ja esinejaid. Eakate rahvatantsurühm on Kilingi-Nõmme huvilistele pakkunud liikumiserõõmu üle 30 aasta, repertuaaris on folkloorsed-ja seltskonnatantsud. Eakad ise

peavad repertuaarist tähtsamaks omavahelist suhtlemist, head tervist ja ühiseid väljasõite.

Samuti olid laval kaasaharavate lauludega „Tiiu-talutütrenene” ja „Laula-tantsi” segaansambel Patlane, juhendajaks Hille Tuuling, saatjaks Önnela Teearu. Ansambel esitab nii rahvamuusikat kui ka kaasaegseid laule. Patlane on igal aastal võtnud osa Pärnumaa Väärivate vokaalansambli laulupäevast.

Esinejaid tänati suure aplausiga, nii mõnigi messi külastaja astus hiljem ligi ja tänas toreda kontsertelamuse eest. Oma esindusega olid messi väisamas ka

Kilingi-Nõmme Invaliidide Ühendus, Saarde valla diabeetikute selts ja MTÜ Saarde Käsitöö.

Messil oli võimalik kuulata-vaadata erinevaid laulu- ja tantsuansambleid. Eraldi oli üles seatud terviselava, kus näidati ette liikumisharjutusi liigeste heaks, teadmisi jagasid oma ala spetsialistid näiteks Dementsuse Kompetentsikeskusest, Villa Medicast, Taastusravikeskusest Viiking. Dr Adik Levin kõneles elamisest koos diabeediga. Päeva juhtis alati särav Reet Linna.

Suur kiitus eestvedajatele ja juhendajatele ning loomulikult kõigile krapsakatele seenioritele!

Klubi „Eakas”
rahvatantsurühm.
Foto: Ülari Tuisk



Segaansambel
Patlane.
Foto: Ülari Tuisk



Pärnu Haigla veretalitus

kutsub verd loovutama
Kilingi-Nõmme klubisse
3. märtsil kell 09.00 kuni 11.00

Doonori meelepea:

- verd saab loovutada 18-65 aastane
- hommiksöök peab olema söödud
- kindlasti kaasa ID kaart/juhiloa/pass



Kilingi-Nõmme Lasteaed „Kröll”



Lapsed aktiivselt liikuma

Lapsed armastavad liikuda – joosta, mängida, tantsida, hüpata ja ronida. Neile on sündides kaasa antud loomumane tahe olla kehaliselt aktiivne. Kuna meie kultuuriruumis on levinud arvamus, et hea laps on laps, kes püsib paigal, siis hakkab kahjuks teatud vanuses soov aktiivselt liikuda vaikselt raugema – tihtilugu just üleminekul lasteaiast kooli.

Tegelikult on kehaliselt aktiivne laps heas meeleolus, parema keskendumis- ja õppimisvõimega ning enesekindel, sest lisaks sellele, et liikumine mängib väga olulist rolli lapse kehalise tervise, arengu ja motoorsete oskuste kujunemisel, on sel tugevalt positiivne mõju ka nende vaimsele tervisele ja heaolule. Kehaline aktiivsus mõjutab nii südame-veresoonkonna tervist kui luutihedust, vähendab ülekaalulisuse tõenäosust ja aitab üle saada stressist.

Uuringud on näidanud, et lapsed, kes on harjunud igapäevaselt aktiivselt liikuma, teevad seda suurema tõenäosusega ka täiskasvanueas ja neil on seeläbi parem tervis. Eelkoolialiste laste puhul on kõige tugevamad liikumisharjumuse ja liikumise rõõmu soodustajad ning mõjutajad kindlasti nende vanemad.

Kui laps osaleb kolm korda nädalas sporditreeningul, kuid ülejäänud nädalapäevadel liigub vähe, siis sellest ei piisa – aktiivselt tuleb liikuda iga päev. Samuti tuleb laste tervisele kasuks igasuguse ekraani ees – olgu selleks televiisor, tahvelarvuti või telefon – veedetava mitteaktiivse aja vähendamine. 5–7-aastastel lastel peaks ekraaniaeg jääma alla kahe tunni päevas.

Soovitused lapse aktiivse liikumise soodustamiseks:

Laste liikumistegevused peaksid olema võimalikult mitmekesised, et

kehaline võimekus saaks eakohaselt täiel määral areneda.

Soodustada ja toetada tuleks ronimist, hüppamist, jooksmist, pallimängu – see kõik aitab kaasa kehaliste oskuste arengule. Kindlasti tuleks last kiita kehaliselt aktiivne olemise eest.

Hea oleks kooli ja lasteaeda minna üheskoos jalgsi või rattaga. Autoga minnes võiks auto parkida veidi eemale, et lapsel oleks võimalus kasutada lühikeseks jalutuskäiguks.

Väga olulised on ühistegevused vanematega, nii sellised, mis kätkevad endas vanemate abistamist koristamisel ja aiatöödel, kui ühised aktiivsed ajaveetmised – rattasõit, jalutamine, matkamine, suusamine. Eriti toetavalt nii vaimsele kui füüsilisele tervisele mõjub liikumine looduses.

Rahvaspordiüritustel on ka lastele mõeldud tegevusi, mis tavaliselt ei sisalda endas teistega võistlemist, kuid pakuvad palju liikumise rõõmu ja lusti eakaaslaste ning vahvate tege laste seltsis. Toredaks võimaluseks ühiselt koos liikuda on näiteks orienteerumisüritustel osalemine.

Võimaldage ja toetage lapsel sõpradega koos aktiivset mängimist ja liikumist. Kindlasti ei tohiks unustada ka turvalisust ning ratta-, rulluisu- ja rulasõidul kasutada vajalikku turvavarustust.

Üheskoos lastega aktiivselt liikudes innustame me vanematena ka oma lapsi liikumisest rõõmu tundma ja anname neile kaasa harjumuse täiskasvanuna kehaliselt aktiivne olla. Teeme neile sellega suurepärase kingituse – parema tervise.

Kasutatud kirjandus: www.tarkvanem.ee “Kuidas innustada last igapäevaselt aktiivselt liikuma?”

Piret ja Inge

Lasteaed Kröll õpetajad

Sõbrapäevamõtteid

Mõtteid sõprusest jagasid Kröll lasteaias lapsed Lepatriinude, Mesimummude ja Mõmmikute rühmast.

KES ON SÕBER?

- * kes tahab sinuga mängida
- * kes aitab sul pluusil lukku kinni panna
- * laps
- * tal on palju mänguasju
- * mamma
- * inimene
- * kellele saab kalli teha
- * sõber mängib minu koeraga

MISSUGUNE ON SÕBER ?

- * sõber ei hammusta
- * sõber on vapper
- * kallistab
- * räägib vaikselt häälega
- * ei ütle roppe sõnu
- * ei tee rumalusi
- * ei löö, ei näpista, ei ole kuri

- * ei jonni
- * jagab mänguasju

MIDA TÄHENDAB SÕBRAPÄEV ?

- * pole aimugi
- * sõbrapäev on see päev kui tulevad sõbrad külla
- * õnne saab tuua
- * lähed sõbra juurde.
- * saab sõpradega mängida.
- * sõprust
- * sõbrapäeval tehakse enda sõbrale kingitusi
- * sa annad asju sõpradele
- * seal ollakse väga rõõmus

MIKS ON HEA , KUI SUL ON SÕBER ?

- * saab sõbraga piknikule minna
- * saad temaga mängida ja sa ei ole ükski.

- * saab sünnipäeva pidada
- * muidu olen kurb, kui mul ei ole sõpra
- * haigele sõbrale saab rohtu viia.
- * siis kui sul ei ole sõpra siis ei saa mängida
- * siis on lõbus
- * et ta sind aitaks ja lohutaks kui haiget saad
- * enda moodi
- * tubli sõber
- * annan teistele asju
- * väga tore sõber
- * kes aitab teisi
- * sõbralik
- * tahan teistega mängida
- * parim sõber
- * lihtsalt sõber.

Mõtted kogusid kokku Piret, Heili ja Irja.



Sõbrapäeva joonistused

Taluarhitektuuri säilitamise toetus

Taluarhitektuuri säilitamise toetus on loodud Eesti traditsioonilise maa-arhitektuuri ja maamaastiku omapära säilimise toetamiseks. Voorust toetuse saamiseks peab taluelamu olema ajaloolisse talukompleksi kuulunud eluhoone ehk üksiklamu, mis on ehitatud enne 1940. aastat. Hoone ei pea olema muinsuskaitse all.

Taotlusvoorust toetatakse tegevusi, mille raames taastatakse või asendatakse taluelamu katusekate ja vajadusel katusekonstruktsioonid, kasutades alupäraseid ehk piirkonnale,

hoonetüübile ja ehitusperioodile iseloomulikke materjale. Toetust ei anta juba tehtud töödele.

Taotlusvoorust tingimused on täpsemalt lahti kirjutatud määruses “Taluarhitektuuri toetamise tingimused ja kord” ja määruse “Taluarhitektuuri toetamise tingimused ja kord” muutmises.

Taotlusvoor avati **24. jaanuaril** ning taotluste esitamise **tähtaeg on 28. veebruar 2020**. Taotlemine toimub Kultuuriministeeriumi toetuste menetlemise infosüsteemis <https://toetused.kul.ee>.

Head kogukonna aktivistid, külaseltside esindajad, Saarde valla MTÜ-de eestvedajad – Saarde Vallavalitsus ootab teid 6.04.2020 kell 18.00 Kilingi-Nõmme Klubis kokkusaamisele. Täpsem info märtsis.

Kilingi-Nõmme lasteaed Kröll kuulutab välja konkursi **ÕPPEALAJUHATAJA** ametikoha täitmiseks

Vajalikud dokumendid: avaldus, motivatsioonikiri, CV ja haridust tõendavad dokumendid. Kandideerimise tähtaeg: 20.03.2020. Tööle asumise aeg: aprill 2020. Dokumendid saata aadressil evi.lapp86@gmail.com või Kilingi-Nõmme lasteaed Kröll, Aia tn 1, Kilingi-Nõmme, Saarde vald, Pärnumaa 86304 Lisainfo telefonil +372 449 2212, direktor Evi Lapp

Kilingi-Nõmme lasteaed Kröll kuulutab välja konkursi **ÕPETAJA (2)** ametikoha täitmiseks

Vajalikud dokumendid: avaldus, motivatsioonikiri, CV ja haridust tõendavad dokumendid. Kandideerimise tähtaeg: 30.03.2020. Tööle asumise aeg: 2020/2021 õppeaasta Dokumendid saata aadressil evi.lapp86@gmail.com või Kilingi-Nõmme lasteaed Kröll, Aia tn 1, Kilingi-Nõmme, Saarde vald, Pärnumaa 86304 Lisainfo telefonil +372 449 2212, direktor Evi Lapp

TÖÖPAKKUMINE PUHKUSEASENDAJALE

Surju hooldekodu ootab puhkuseasendajat hooldajatele alates märtsist, tööülesannete hulka kuulub hoolealuste hooldamine, abistamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes. Töö toimub graafiku alusel 24 tunni vahetustega, kuus 7-8 valvet. Eelkõige on oluline kohusetundlikkus ja hea süda. Eelneva töökogemuse puudumisel väljaõpe kohapeal. Helista ja uuri täpsemalt ning jaga sõbraga!

Ootame Sind!

Ülle 5146840



Surju Põhikool

Viimase kuu toimetused Surju koolis

Jaauari lõppu ja veebruari algusesse on mahtunud mitmeid tegevusi nii koolis kui koolist väljas. Oleme osaleanud mitmetel ainevõistlustel, kuu algusesse jäi turvalise interneti päev ja äsja oli sõbrapäev.

30. jaanuaril osales OMA RIIGI valitsus Kilingi-Nõmmes toimunud inspiratsiooni-päeval. Ürituse viis läbi ettevõtja Errit Kuldepp. Inspiratsiooni päeval jagati noortele kogemusi ja lennu-kaid ideid, kuidas oma unistusi teostada.

Surju Põhikoolis on traditsiooniks tähistada veebruari alguses turvalise interneti päeva. Sel aastal külastas kooli veebikonstaabel Ville Ränik ning pidas loengu nii väiksematele kui suurematele teemal „Ohud internetis“. Loengul kuulsime, mida internetis teha võib ja mida mitte. Paljud õpilased panid end proovile lahendades veebipõhist KüberNõopNõela testi, mis sisaldas nutiseadmetega seotud loogikaküsimusi.

Kas sina tead, kuidas veebis käituda?

Selleks, et ohutult liigelda, peame kinni pidama

liiklusreeglitest. Internetis on veebiliiklus ja ka seal on reeglid, mida peame järgima. Kui päris liikluses viga tehes võid näiteks kukkuda, siis internetis viga tehes ei pruugi sellest kohe arugi saada. Iga asi, mida sa internetis teed, on suurema tähendusega, kui sa algul arvad. Sa pead vastutama selle eest, mida veebi üles riputad. Ei ole mõtet levitada rumalusi, vaid tarkusi.

See, mida sa sotsiaalmeedias postitad, näitab, milline sa oled. Ole viisakas, ära tülitse veebis. Inimesed, kes teisi sotsiaalmeedias kiitavad, vajavad ise abi. Nad vajavad tähelepanu, neil on endal mingi probleem. Kõike, mida näed, ei pea järgi tegema. Kõik, mida sotsiaalmeedias näed, ei pruugi olla õige. Sotsiaalmeedias võid kohtuda inimestega, kellel ei ole head kavatsusi. Kui sa ei tea, kas sisu on õige või vale, küsi kelleltki targemalt. Ära saada võõras-tele oma andmeid ega pilte endast ning ära jaga infot oma perekonna kohta.

Nii lapsevanematel kui õpilastel on oluline teada, missuguses vanuses võib

teha sotsiaalmeedia konto. Vanusepiiranguga soovitakse lapsi kaitsta mitte eakohase sisu eest.

Küberhügieenireegleid on oluline järgida ka oma nuti-vahendis. Kas sinu telefonil on parool või turvalukk? Hea näpunäide on see, et kui sa märkad, et kooli arvutis on kellelgi jäänud mõnelt kontolt kogemata välja logimata, siis tuleb sealt välja logida ja konto omanikule märku anda, et ta oleks järgmisel korral hoolsam.

Algas ainevõistluste hoo-aeg

Maakondlikul bioloogia olümpiaadil saavutas 7. klassi õpilane Markus Heiter väga hea 4. koha, õpetaja on Maie Sarapik.

Maakondlikul emakeeleolümpiaadil oli väga edukas 8. klassi õpilane Lume Tuum, kes saavutas 4. koha, õpetaja Riina Ollo.

Maakondlikul matemaatika olümpiaadil saavutas 8. klassi õpilane Lume Tuum aga suurepärase 3. koha, õpetaja Hele-Riin Kutsar.

Juba oktoobris alanud pranglimise eelvõistlused jätkusid 13. veebruaril Pärnumaa finaalgala Kilingi-

Nõmmes. Piirkondlikku finaali pääsesid Surju Põhikoolist neli õpilast: Roger Pärn 2. klassist, Keijo Mohnja 3. klassist ning Markus Juust ja Kert Heljas 5. klassist. Surju kooli tublim oli individuaalselt Roger Pärn, kes saavutas 1.-3. klassi arvestuses 3. koha.

Hoiame pöialt Rogerile ja Keijole, kes pääsesid vabariiklikku finaali, mis toimub 2. märtsil Tallinna Pääsküla koolis. Klassidest oli edukaim 5. klass, kes oli Pärnumaa 5. klassidest parim. Võistkonda kuulusid Markus Juust, Kert Heljas, Gregor Metsa, Robin Mittenbritt, Oliver Püüding ja Marko Kuusekänd.

Täname Anne Aasametsa ja Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi finaaloistluse ladusa korraldamise eest.

Sõbrapäev

Sel aastal tähistasime sõbrapäeva meeleolukalt 14. veebruaril. Teematiliselt tegevusi jagus terve päeva jooksul. Toimus sõbralaat, kus oli võimalik nii osta kui müüa omavalmistatud küpsetisi ja meeneid. Teematiliselt kujundatud fotonurgas oli kõigil soovijatel võimalus



Veebikonstaabel Ville Ränik loengut pidamas



Surju põhikooli kõige sõbralikumad

end koos sõbraga pildistada. Hommikul loositi igale õpilasele ja koolitöötajale oma isiklik sõber, kellele sai kaardi, maiustuse või meene kinkida.

Toredaks traditsiooniks oli valida kooli kõige sõbralikumad. Nendeks osutusid Väiksemate seast Lisandra Ott ja Risto Ristikivi, suuremate seast Hanna-Simona Sirg, Kert Heljas ja Martti

Tarsalainen. Viimased kaks said võrdse arvu hääli. Töötajate seast valiti kõige sõbralikumaks Maarit Koger.

21. veebruaril kell 11.00 tähistame Eesti Vabariigi 102. ja Oma Riigi 15. aastapäeva.

Head Eesti Vabariigi sünnipäeva!

Õpetajad Tiia Hermann ja Hele-Riin Kutsar

Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskus

Sõbrapäev 2020!

Sõbrapäeva tähistatakse Eestis 1980ndate aastate lõpust. Sel päeval peetakse meele kalleid inimesi.

Paar nädalat tagasi avaldas Maria Song arvamust, et meie majas ansambel „Patlaste“ poolt antud kontsert oli väga meeleolukas ning oleks tore neid taas kuulata. Võtsin ühendust Õnnela Teea-ruga, kes organiseeriski 14. veebruari ennelõunaks meile toreda kontserti. Kogu maja oli kontserdi eel rõõmsat sagimist täis – kes liikus kontserdi andma, kes kuulama.

Meie kõõgi poolt küpsutatud sõbrapäeva muffineid jätkus hoolealustele, töötajatele, külalistele – kõiki-dele kokku tulnud sõpradele.

Kontserdil kõlanud laulud olid meeleolukad. Magda tänas südamest tulnud sõnadega lausa püsti seistes kõiki esinejaid. Magda selgitas, et sõprus ja sõbralikud suhted on väga olulised. Täna sel päeval tuleb kõik muu kõrvale jätta.

Hiljem kohvi- ja teelausa kooki süües meenutati koos



Pildi alla Sõbrapäev. Foto: Kristi Sutt

lõbusalt veedetud tööaastaid, „Patlaste“ kontserti. Korraldajate laulu „Poissmeeste õdak“ toredaid sõnu- „Ase on mul luugi kõrvalt kura kätt ja redelil alumist pulka net!“ 92-aastane Helgi jätkas Ott Rootsuga sõnadel Artur Rinne lauldud „Olen rõõmus“ laulu sõnade peast deklameerimisega.

Kuigi seda päeva on Eestis tähistama hakatud suhteliselt hiljuti, on eakad selle omaks võtnud ja said tänasel päeval sellest vajaliku energiat ja tervist paran-

davat positiivset meeleolu juurde!

Minugi tänu „Patlastele“!

Taas tänan töötajaid sõbrapäeva kordaminekule kaasa aitamast!

Kristi Sutt



Tallinnas 7 - 9. veebruari toimunud reisimessil Tourest 2020 pärjati Allikukivi veinimõis EHE (Ehtne ja Huvitav Eesti) kvaliteedimärgisega.

EHE on ökoturismi kvaliteedimärgis, millega tunnustatakse ja turundatakse loodussõbralikke ning keskkonnasäästlikke maapiirkonnas pakutavaid turismiteenuseid. Teenuseid iseloomustavad ehedad elamused ja pärandkultuuri väärtustamine.

EHE märgise töötas välja Eesti Ökoturismi Ühendus koostöös Eesti Maaturismi Ühingu jt organisatsioonidega 2001. aastal. Praegu korraldab EHE väljaandmist ja arendamist MTÜ Eesti Maaturism koostöös EASi turismiarenduskeskusega.



SOJAVAHAST KÜÜNALDE VALMISTAMISE ÕPITUBA
7. MÄRTSIL
KELL 16.00 - 19.00

Iga osaleja valmistab algusest lõpuni ühe naturaalse sojavahast küünla. Kõik vajalik materjal on kohapeal olemas! Kohtade arv on piiratud! Oma oslusest anna teada tihemetsahsk@saarde.ee Korraldaja Figura Line Paikuse Osalustasu: 15€ täiskasvanu / 5€ laps Õpituba kestab 2-3 tundi Tule ja veedame koos ühe mõnusa õhtupooliku!



Saarde läbi ajaloo prisma

218

1959

Kilingi-Nõmme komsomoli rajoonikomitee alustas linna ja rajooni noorte saatmist Balti soojuselektrijaama ehitusele.

24. jaanuaril võttis Eesti NSV Ülemnõukogu vastu seaduse Eesti NSV rajoonide reorganiseerimisest. Selle alusel likvideeriti Kilingi-Nõmme rajoon, nagu ka Antsla, Kallaste, Kiviõli, Kose, Mustvee, Orissaare, Otepää, Pärnu-Jaagupi, Suure-Jaani, Tõrva, Türi ja Vastseliina rajoonid. Kilingi-Nõmme linn ning Jäärja, Kanaküla, Massiaru, Saarde, Tali ja Tihemetsa külanõukogud liideti Abja rajooniga. Siit alates on „rajooni“ all räägitud Abja rajooni tegevistest.

30. jaanuaril kohtusid Abjas Kilingi-Nõmme Rajooni TSN ja Abja Rajooni TSN saadikud ning arutasid, kuidas ühinemine valutumalt läbi viia.

30. jaanuaril oli kultuurimajas loeng, lektor Aita Priedenthal õpetas noori teemal, kuidas käituda tantsupörandal. Järgnes praktiline osa.

Linna loodi 21-liikmeline rahvamalev, pealikuks



Jalgpallurid Saarde vallas Urissaare küla staadionil mõõtu võtmas

majavalitseja Georg Velikotnõi, abideks Albert Fridolin ja Arnold Pulk. Ristiküla gruppi juhtis Ilmar Kurm, Saarde oma Olev Vill.

Linna vabatahtlikku tule-tõrjet juhatasid esimees Jaan Kikas, aseesimees Arnold Pulk, komandoülem August Kartau ja sekretär Liidia Mutli. Komando omanduses olid pritsikuuri nr 1 Pargi tänaval, pritsikuur nr 2 Tiigi tänaval, vaskkellaga veoauto GAZ-AA ja mootorpritsid „ŽORK“ ja „Rosenbauer“.

31. jaanuaril ilmus Kilingi-Nõmme rajooni ajalehe „Kolhoosi Tee“ viimane



Kikepera meierei

number.

Allikukivi rahvamaja nimetati ümber kultuurimajaks.

Abja Rajooni TSN valimiste komisjoni esimehe asetäitjaks valiti Heino Teder,

esitati Kilingi-Nõmme Metsamajandi töötajate poolt.

31. jaanuaril – 1. veebruaril toimusid Kilingi-Nõmme VS „Jõud“ II talispartakiaadi male-, kabe- ja lauatenisevõistlused. Siinses alagrupis

võistlesid Abja, Elva, Põltsamaa, Vändra ja Viljandi rajoon. Lauatennist mängisid Jaan Sivi, Vello Juurikas, Ilmar Pikkur, Hilja Rannala ja Mai Oraste.

ENSV Ülemnõukogu valimiste ringkonnakomisjoni valiti Kilingi-Nõmme Jaan Kipasto (esimees), Helju Unt (asetäitja), Ervin Kiviselg (sekretär). Liikmeteks valiti Jüri Avikson, Helju Jaakson, Minna Kuningas, Juhan Mälksoo, Palmi Saart, Erna Sellin, Maksim Vaher ja Arne-August Vreimann.

Keskkoolis oli kohtumisõhtu endiste õpilastega, kes on läinud edasi õppima kõrgkoolidesse - Ülo Sõstra (geoloogia), Heino Alunurm (EPA), Aini Tasane (TRÜ arstiteaduskond), Reet Rosenberg (TRÜ bibliograafia).

8. veebruaril Mõisakülas toimunud lauatenise võistlustel tegi Ilmar Pikkur Kilingi-Nõmme Keskkoolist „puhta laua“, võites esikoha.

Kilingi-Nõmme Puna-pargi metsapunktis toimusid haruraudteed, kus metsamaterjal vagunitele laaditi. Metsapunkt asus Mõisaküla – Kilingi-Nõmme raudtee ääres, kus peatusid kaubarongid. Puna-pargi 300 elanikku soovisid sinna ka reisirongide peatust. Metsapunkti klubi juhatas Senta

Kase, rahvatantsuringi Leili Törnpuu, maadluringi Ago Kungla.

16. veebruaril valiti Abja rajooni TSN saadikuid. Kilingi-Nõmme jaoskonnakomisjoni esimeheks oli Ilmar Soobik, asetäitjaks Karl Kask, sekretäriks Leo Teder ja liikmeteks August Hunt, Rein Jakobson, Senta Kase, Leida Kolesova, Evgeni Krossetskin, Ella Randoja, Leida Mõtus ja Hilja Vaik.

Kilingi-Nõmme kultuurimajas harjutasid kolm korda nädalas puhkpillipoisid Enn Nõmtaki käe all.

22. veebruaril etendus kultuurimaja laval näiteringi esituses „Daamid ja husaariid“. Lastele etendati nukunäidendi „Kolm põrsakest“. Kultuurimaja direktor Viktor Tulp kiitis kunstnik Evald Tammist et näitliku agitatsiooni eest.

Veebruari lõpul andis „1. Mai“ kolhoosi kasvuhoone esimese toodangu – 35 m² kasvualalt koguti rohelist sibulat, redist ja salatit, mis saadeti kaubandusvõrku. Aiandi agronoom oli Kaljo Song.

Partei määras sm Juhan Haki Kilingi-Nõmme Metsapunkti juhatajaks.

Jätkub
Olev Paukson

SPORT

Sisesõudmise 2020 maailmameister on Saarde vallast

Sisesõudmine on suhteliselt noor spordiala. Eestis toimuv SiseSõudeSari on kasvanud mõnekümne aastaga 50 osalejalt enam kui 500-le ja omab rahvusvahelist mõõtu. 2019/20 SiseSõudeSarjal on 4 etappi. Lisaks koondarvestusele peetakse etapiti Eesti MV erinevatel distantsil. Saarde valla inimestel on juba aastaid võimalus omadele kaas elada. 2010-2013 tegi tulemusi Miina Kask, keda tunnustati nimetatud aastal ka Saarde valla parimaks sportlaseks.

Viimastel aastatel on põhjust pöidla hoidmiseks andnud Kadri Vilbaste (Pärnu Kalev). 2019/20 sisehooaeg on alanud eriti meeldejäävalt. SiseSõudeSarja kolmel järjestikusel etapil on saavutatud kolm korda 2. koht. U23 vanuseklassis on 13 osaleja seas võitmatuks jäänud vaid klubikaaslane Grete Altoa. Viimane etapp toimub 7. märtsil Narvas, kus selguvad Eesti meistrid klassikalisel 2000 m distantsil.

Rahvusvahelistel tiitlivõistlustel on Kadrit saatnud suurem edu. Jaanuaris Prahas toimunud Euroopa MV saavutas ta klassikalisel 2000 m distantsil ajaga 7,04,1 hinnatava 4. koha. 7-8. veebruaril Pariisis toimunud Maailmameistrivõistlustel osales enam kui 2300 sportlast, 51 riigist. Teiste seas ka 16-liikmeline Eesti esindus. Maailmameistrivõistluse avapäev tõi Eestile erakordse medalisaagi: neli MM-kulda 500 meetri sprin-

didistantsilt on riigi sõudeajaloos enneolematu saavutus. Vägitükiga said hakkama Leo Muiste (Viljandi SK), Kadri Vilbaste (SK Kalev), Liisu Mitt (Pärnu SK) ning Ants Einsalu (Väike-Maarja). Leo Muiste ja Ants Einsalu juubeldasid kuldmedalitega ka järgmisel päeval kui võideti klassikaline 2000m distants. Kadri Vilbaste (Pärnu Kalev) vahetas neidude arvestuses avapäeva kulla klassikalisel võistlusmaal kuuenda koha vastu, aeg 7,07,6. Küllap õnnestub pöidlahoidjatel Kadrile õnne soovida 22. veebruaril Kilingi-Nõmme klubis toimuval Saarde valla Tänupeol, sest juba järgmisel päeval siirdub neiu ookeani taha ülikooli otsinguile ... Edu!

SK Saarde meeste sõudenelik on olnud viimastel Pärnumaa talimängudel võitmatu. Kristjan Puusepa initsiatiivil osaleti sel aastal SiseSõudeSarja III etapil Tallinnas, kus toimus ka 4x500 m võistkondlik



Kadri Vilbaste ja Liisu Mitt – värsked maailmameistrid 2020. Foto: Ingrid Võsu

distants. Läbi eelsõidu tõmmati end kolmandana finaali. Finaalis parandati eelsõidu tulemust veelgi. Alustamatuks jäi vaid Tallinn CrossFit sõudenelik. Saarde valda esindasid Ragnar Pähn, Janne Talumaa, Andrus Teearu ja Kristjan Puusepp.

Toivo Tallo



Sisesõudmise II koha omanikud – Saarde võistkond. Foto: erakogu

Lõppes Väikelinna CUP

Kahel järjestikusel nädalavahe-tusel Uulu ja Kilingi-Nõmme spordisaalides toimunud saali-jalgpallturniir on lõppenud. Võistlused algasid 18. jaanuaril 2012 sündinud poistele. Seitsme võistkonna seas tulid kohalikud jalgpallurid auhinnalisele kolmandale kohale. Samal ajal mängis Uulu spordikeskuses kuue võistkonna jagu 2010-2012 tüdrukuid, mille võitis korraldajaklubi.

Päev hiljem madistasid Uulus turniiri noorimad (2013 ja hiljem). Nema veel kohti välja ei mänginud. Lisaks Pärnumaa viiele võistkonnale, sõideti kohale ka Tartust. Kilingi-Nõmme jätkus turniir 2011 sündinud poistele. Üheksa võistkonna seas

saavutasid meie valla esindajad Põltsamaa järel teise koha.

25. jaanuaril Kilingi-Nõmme toimunud 2010 sündinud poiste turniiril osales 12 võistkonda. Saarde valla jalgpallielu eestvedaja Nils Grün hoolealused saavutasid FC Elva valge ja Poseidon JE I järel kolmanda koha. Samal ajal mängisid Uulu spordikeskuses 2006 noormehed. Pärnu JK Poseidon, kus mängivad ka Saarde valla poisid, kus jääd 3-4 koha heitluses alla Vändra Vaprusele.

Viimane võistluspäev kujunes Pärnu JK Poseidoni mängijatele õnnestunuks, kui võideti 2008 sündinud poiste turniir. Turniiril osales üheksa võistkonda.

Toivo Tallo



Saali-jalgpalli esikolmik

Meie sportlaste silmapaistvamad talvised kergejõustikutulemused

23. jaanuaril toimusid Pärnu kergejõustikuhallis Pärnumaa koolinoorte meistri- võistlused kergejõustikus U20, U18 ja U16 vanuserühmadele. 155 sportlast võistlesid viiel spordialal (60 m, 600m/1000m, kaugus, kõrgus, kuul). Parimatele riputati kaela uued Pärnumaa medalid. Vaid viis U20 vanuseklassi medalit kolmekümnest jäi välja andmata. See vanus ei olnud ka KiNG poolt esindatud. U18 vanuseklassi kolmekümnest medalist töid Sander Statsenko, Anete Lensment ja Oskar Tallo viis Kilingi-Nõmme. U16 vanuseklassis tõusid Grethe Karoline Kaljaste, Greete-Liis Krapp, Tõnis Hendrik Tallo ja Markus Kaljur kokku kuuel korral poodiumile.

26. jaanuaril Lasnamäe kergejõustikuhallis toimunud Eesti talvistelt karikavõistlustel kergejõustikus võitsid pärnakad kokku 5 medalit. Neist ainsa kuldmedali uue isikliku rekordiga 60 m tõkkejooksus (8,50 sek) võitis Karl-Martin Krapp. Mõned päevad varem oli Karl-Martin Pärnumaa meistrivõistlustel U18 parim kuulitõukaja (13,48 m). Noormees jätkab õpinguid

Pärnu Koidula Gümnaasiumis ja treenib SK Altiuses Romet Mikhelsi juhendamisel. Super tagasitulek peale vigastuspauusi. Edu!

1-2. veebruaril võistles Lasnamäe kergejõustikuhallis 577 sportlast. U14 ja U16 Eesti talvistel MV kergejõustikus püstitati kolm uut Eesti rekordit. SK Altiuses värvides võistlesid KiNG õpilastest Greete-Liis Krapp ja Grethe Karoline Kaljaste. Esimesel võistluspäeval toimunud TU16 kuulitõukes kordas Greete-Liis Krapp suvel püstitatud isikliku rekordit 12,48 m ja võitis EMV kuldmedali. Teisel võistluspäeval jooksis Greete-Liis Krapp 60 mtj. B-finaalis ja saavutas kokkuvõttes 10. koha. Grethe Karoline Kaljaste võitles ennast B-finaali 60 m jooksus. Mõlemad tüdrukud kuulusid ka SK Altius 4x200 m teatejooksu võistkonda.

Kaks nädalat hiljem, samas paigas toimunud Eesti U23, U20 ja U18 vanuseklasside talvised MV-l olid ka Saarde valla sportlased platsis. Jätkuvalt head minekut näitas Karl-Martin Krapp, kes parandas kuu aega tagasi 60 mtj. isikliku rekordit veelgi. Heale jooksule vaatamata andis tulemus 8,41



U14 ja U16 talvised meistrivõistlused kergejõustikus. Greete-Liis Krapp 1. koht kuulitõukes Foto: Marko Mumm



Karl-Martin Krapp Eesti talvistel karivõistlustel I koht 60 mtj. Foto: R. Mikhels

sek. kokkuvõttes 4. koha. Samuti paranes Pärnumaa MV võidutulemus (13,48

m) kuulitõukes. Eesti MV-l tõugatud 13,66 m andis U 18 arvestuses 5. koha. Pronksmedali võitis Karl-Martin SK Altius koosseisus 4 x 200 m teatejooksus. Karl-Martin Krappi õpib Pärnu Koidula Gümnaasiumis ja treenib SK Altius Romet Mikhelsi juhendamisel. KiNG õpilastest kordas Sander Statsenko 60 m eeljookus isikliku rekordit (7,52) ja pääses finaali. Ebaõnnestunud start finaaljooksus andis kokkuvõttes 8. koha. Poiste U18 kõrgushüppes saavutas Sander tulemusega 1,70 m 10. koha. Anete Lensment lenutas 3,0 kg kuuli 11,88 m ja saavutas 5. koha.

Toivo Tallo

Armsad inimesed!

Minu südames on suur au, üllatus ja tänutunne presidendi poolt antava teenetemärgi saamisega!

Tänutunne vallale, kes on minu tegemisi alati toetanud ja nendes toimetamistes usaldanud!

Tänutunne minu tublidele ja kallitele naistele tervisekeskuses ja hooldekodus, kes on hakkama saanud vahel isegi minu pööraste nõudmistega, aga kellega olen saanud jagada oma rõõme ja muresid. Need naised on olnud minu teekaaslased sellel teel, nad teevad suurt ja rasket tööd, ilma nendeta ei oleks me just need, kes me täna oleme! Sügav kumardus teile, minu head naised!

Tänutunne minu kallile tantsurühmale, kelle abil ja toel ununevad muremõtted ja see meeletu positiivne ener-

gia, mis seal kiirgub, annab ainult jõudu elamiseks, töötamiseks!

Tänutunne minu toredate inimeste – patsientide suhtes, kes on mind usaldanud ja kelle eluteel on au olnud olla 32 aastat!

01.02.2020 oli imepärane aastapäeva aktus Kilingi-Nõmmes – ilus, pidulik, soe. Seal jäi aga kõrva üks lause: „Meie valla eelarvet ei ole veel vastu võetud“. See teeb kurvaks. Soovin volikogule paremat koostööd, austust ja lugupidamist iseenda ja oma kolleegide suhtes! Ainult siis saab luua midagi enam, kui pisut rohkem usaldame, teeme koostööd!

Olgem ja jäägem ikka südamega Saardesse – mitte ainult sõnades, vaid ka tegudes!

Ülle Alanurm

6.märts, algusega 20.00
Tali Seltsimajas

NAISTEPÄEVAPIDU

Rahvast Lõbustab
Mustkunstnik

CHARLEKAS

Tantsuks
IVAR ja IRENA

Pilet broneerimisel 5 €, peoõhtul 7 €. Broneerimine: 25. veebruar - 5. märts
Info Astrid 51 84634

Pärnu Cup'1 osalesid ka Kilingi-Nõmme taekwondo'kad

Laupäeval, 25.01.2020 Sindis toimunud Pärnu karikavõistlusest taekwondos (Pärnu Cup 2020) võttis osa 59 sportlast kahest Pärnu klubist ning Sindi ja Kilingi-Nõmme treeninggruppidest. Enamikule Saarde spordiklubi sportlastest oli see esimeseks kondiprooviks reaalses võistluskeskkonnas. Pooleaastase treeningstaažiga õpilaste vastasteks olid mõnel juhul 3 -4 aastat alaga tegelenud sportlased. Siiski võideldi vapralt ning sparringus ja nuiasparringus saadi mitmeid võite ja teeniti medaleid:

Rein Link (sparring 3. koht)
Toomas Meier (sparring 2. koht)

Isabel Kutter (sparring 3. ning nuiasparring 2. koht)

Aaron Pernits (sparring 3. koht)

Laura Paukson (nuiasparring 3. koht)

Rait Loodus (nuiasparring 1. koht)

Jan-Henri Laidla (nuiasparring 3. koht)

Krister Toomla (sparring 3. ja nuiasparring 3. koht)

Kaia Toomla (sparring 2. koht)

Lisaks teeniti medaleid jõutestis:

Isabel Kutter (2. koht)
Laura Paukson (3. koht)
Risto Pärna (2. koht)

3. koha saavutas Krister Toomla veel ka tul'i harjutuses.

Sparringu näol on tegemist kahevõitlusega, milles löömisel kasutatakse käsi ja jalgu. Nuiasparring on samuti kahevõitlus, kuid löögivahendiks on pehme materjalist nui. Tul on kompleksharjutus, mis imiteerib võitlust kujuteldava vastasega. Jõutestis tuleb sooritada tehniliselt korrektne löök vastu anduriga varustatud pinda, millega mõõdetakse löögitegevust. Saarde taekwondokaid juhendab Andrus Toomla.

Toivo Tallo



Foto: Pärnu Taekwondo klubi

Andreas Väljale Tampere 3. koht

1. veebruaril võistles Andreas Tampere Kv. Taisto Kangasniemen XXII muistopainit võistlustel. Andreasel oli kreeka-rooma maadluses

kolm võitlusliku matsi, millest ühe ta võitis. Kokkuvõttes andis see 3. koha.

Seekord jõudsi medali ka ära oodata!

OTT SEPP ELU MERT OJA MUGO MALMSTEN MELI MÜREL AGO ANDERSON

SIPSİK

HEULOOLAJAD
EWERT SUNDJA
LIINA SUMERA

Kilingi-Nõmme klubis

Neljapäeval, 27. veebruaril
kell 9.30 ja 17.00

Pilet 3 €, perekaardiga 7 € (Filmi pikkus 1h 15min.)

HARRISON FORD

ÜRGNE KUTSE

KINODES 28. VEEBUEARIST

KILINGI-NÕMME KLUBIS

Neljapäeval, 5. märtsil
kell 19.00

Pilet 5 €, õpilane, pensionär 4 €, perekaardiga 7 €. Filmi pikkus 1h 45min.



Saarde valla rahvaspordisari
Lähme koos 2020
tule ka!

Eesmärk:
1. Ühendada Saarde valla erinevate spordialade harrastajad ja erinevad piirkonnad "koostegemisse";
2. Kaasata Saarde valla spordisündmustele rohkem kohalikke osalejaid;
3. Väärtustada Saarde valla spordisündmusi;
4. Kaardistada piirkonna liikumisharjumusi;

Osalemine:
1. „Lähme koos“ 2020 rahvaspordisarjas on 13 üritust;
2. Vähemalt pooltel spordisündmusel osalemine tagab auhinna - nimelise Saarde valla esindussärgi.

1.	19.märts-10. okt	Saarde valla discgolfisari (6 etappi)
2.	17. aprill	Kahe spordihoone matk (Tihemetsa - Kilingi Nõmme)
3.	23. aprill	Jüriöö jooks ümber Surju järve
4.	6. mai	Maijooks Kilingi-Nõmme kesklinnas (teatejooks)
5.	31. mai	ALAS-KUUL AS heategevuslik hüppepäev vol 2.
6.	27. juuni	Kõveri perespordipäev(triatlon, duatlon, maastikuvibu, käruralli)
7.	26. juuli	18. Kilingi-Nõmme triatlon (triatlon/duatlon)
8.	August	Surju rattasõit
9.	26. september	Kolme koolimaja jooks
10.	11. november	Saarde „Täpsuskütt“ (õhkrelv + maastikuvibu)
11.	28. november	Ennu lauatenniseturniir
12.	11. detsember	Saarde valla noorte MV koroonas
	26. detsember	SK Vaablane MV koroonas
13.	Nov - dets	SK Saarde kiirusliku vastupidavuse tšempionaat

Aktiivsemaid osalejaid tunnustatakse EV 103 sünnipäeval Saarde vallarahva Tänupeol.




28. MÄRTS | UKSED 20.00
KILINGI-NÕMME KLUBI



esitlevad:



Vanad aga Kobedad
Meie Mees ja Maie

NB! LAUADAEGA PIDU!

lavastaja: **SUVO**

PILETID MÜÜGIL TICKETER.EE JA KOHAPEAL!
LAUADA BRONEERIMINE TELEFONIL 55695715
EELMÜÜK 12€ (KUNI 20.03) ALATES 21.03 JA KOHAPEAL PILET 15€
OMA SÕUGI-JOOGIGA SISSE EI PÄÄSE! KOHAPEAL AVATUD BAAR!
INFO@BGMMANAGEMENT.EE



OÜ ETEST PR ostab
METSA- JA PÖLLUMAAD

Tel 504 5215
514 5215

PÄRNU MATUSEMAJA – KREMATORIUM

Hoolime, toetame, austame

Nüüd avatud peiemaja, telli peielaud meilt.

Paide mnt 2a • Pärnu • Tel 442 2200
www.parnukrematorium.ee



TIHEMETSATOP 102

Tihemetsa spordihoones ÕHKRELVAST LASKMINE

24.02.20 Kell 11:00-16:00



SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

10. märts alates 10.00
SURJU RAHVAMAJAS

Etteregistreerimine telefonil 5323 2454




Silmade kontroll 15€, prillistjale TASUTA!

2020. aastal ootame

 rinnavähi sõeluuringule naised sünniaastatega 1953, 1954, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968 ja 1970	 emakakaelavähi sõeluuringule naised sünniaastatega 1965, 1970, 1975, 1980, 1985 ja 1990	 jämesoolevähi sõeluuringule mehi ja naised sünniaastatega 1952, 1954, 1956, 1958 ja 1960
---	---	--

Saatekirja leiad www.digilugu.ee

18. märtsil kell 18.00

Kilingi-Nõmme Vabaajakeskus

KEVADKONTSERT

Esinevad vabaajakeskuses aega veetvad noored ja noortebändid.

TASUTA



N 12. märts kell 18.00
Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuses
METSAMOOR IRJE KARJUS



Pääse 5 eurot

LAUGER AUTO OÜ

Olete oodatud autode hooldusesse.

Õli- ja rihtmavahetus, piduri hooldus jne.

Saadaval: akud, šarniirid, puksid, pidurikettad, piduriklotsid, õlid, kütuse-, õhu- ja õlifiltrid jne.

Asume Kilingi-Nõmmes
Pärnu tn 42a
(Coopi vastas turuplatsil)

Lepi aeg kokku
58 449 550, võimalik ka nädalavahetustel!

ÜLDEHITUS
REMONT JA VIIMISTLUS
HOONETE SURVEPESU
POTTSEPATÖÖD



Siiber OÜ

+372 5615 6680
siiberehitus@gmail.com



Kuhu minna meie vallas



Reedel, 21. veebruaril kell 20.00
Kilingi-Nõmme Spordihoones Pärnumaa MV
meeste võrkpallis. Kohtuvad COOP
Kilingi-Nõmme vs VK Tõusev.

Laupäeval, 22. veebruaril kell 12.00 Ristiküla
Seltsi külatoas Eesti Vabariik 102.

Laupäeval, 22. veebruaril kell 17.00
Kilingi-Nõmme klubis Saarde valla
tänapidu. Tublide inimeste ja toredate
sündmuste tunnustamine.
Tantsuks mängib ansambel.
Tasuta.

Esmaspäeval, 24. veebruaril kell 10.00
Vabadussõja mälestusmärgi juures
tseremonia.

Esmaspäeval, 24. veebruaril kell 11.00-16.00
Tihemetsa Spordihoones Eesti Vabariigi
sünnipäeva tähistamine. Laskevõistlus,
ohutuslased ja isamaalised tegevused,
koduküpsetajate kohvik, fotonurk. Tasuta.

kell 13.00 Surju Rahvamajas Eesti Vabariigi
aastapäeva kontsert-aktus. Esinevad valla
isetegevuslased.

kell 14.00-18.00 avatud kõik Saarde valla
avalikud saunad. Tasuta.

Kolmapäeval, 26. veebruaril kell 19.00
Surju Põhikoolis Kundalini jooga.

Neljapäeval, 27. veebruaril kell 9.30 ja
17.00 Kilingi-Nõmme Klubis Eesti animafilm
"Sipsik".

Reedel, 29. veebruaril kell 12.00
Surju Rahvamaja eest saab alguse
Vastlapäeva matk 5 km.

Teisipäeval, 03. märtsil kell 9.00-11.00
Kilingi-Nõmme Klubis doonoripäev.

Neljapäeval, 05. märtsil kell 19.00
Kilingi-Nõmme Klubis Eesti seiklusfilm
"Ürgne kutse".

Reedel, 06. märtsil kell 20.00 COOLBET
rahvaliiga, mehed 1. tugevusgrupp.
Kohtuvad COOP Kilingi-Nõmme vs RETRO 1.

kell 20.00 Tali Seltsimajas Naistepäeva pidu
ansambliga "Ivar ja Irena"

Laupäeval, 07. märtsil kell 10.30 Surju
Raamatukogus Käsitöö huviring.

kell 16.00-19.00 Tihemetsa Huvi- ja
Spordikeskuses sojavahast küünalde
valmistamise õpituba. Osalemisest teada
anda tihemetsahsk@saarde.ee
Osalusasu: 15€ täiskasvanu/5€ laps.

Teisipäeval, 10. märtsil kell 10.00 Surju
Rahvamajas Hindpere Optika.

kell 10.30 Surju Raamatukogus keraamika
õpituba.

kell 18.00 Kilingi-Nõmme Klubis mälumäng.

Kolmapäeval, 11. märtsil kell 17.00 Kilingi-
Nõmme muusikakoolis kontsert "Meie
mehed".

Neljapäeval, 12. märtsil kell 18.00 Kilingi-
Nõmme vabaajakeskuses külas metsamoor-
lrje Karjus. Pilet 5 eurot.

Reedel, 13. märtsil kell 12.00 Surju Põhikoolis
Ilmi Kolla luulevõistlus ja Emakeelepäev.

Laupäeval, 14. märtsil kell 12.00-15.00
Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskuses kirbukas.

Pühapäeval, 15. märtsil kell 14.00 Kilingi-
Nõmme Klubis klubi "Eakas".

Neljapäeval, 18. märtsil kell 17.00
Kilingi-Nõmme Klubis Tuuleenergeetika
detailplaneeringu ja KSH aruande avalik
arutelu.

kell 18.00 Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuses
kevadkontsert.

Laupäeval, 21. märtsil kell 10.30 Surju
Raamatukogus Käsitöö huviring.

Laupäeval, 28 märtsil kell 10.00
Kilingi-Nõmme Spordihoones Eesti
Meistrivõistlused jõutõstmises

kell 20.00 Kilingi-Nõmme klubis Meie Mees ja
Maie. Vanad aga kobedad. Pilet eelmüügis
12 € (kuni 20.03), alates 21.03 ja kohapeal
pilet 15 €. Piletid müügil TICKETER.EE ja Kilingi-
Nõmme klubis. Tähelepanu! Internetist ostetud
piletitel ei ole automaatselt kohta lauas.
Laudade broneerimine tel. 5569 5715.

Igal teisipäeval ja neljapäeval Kilingi-Nõmme
Vabaajakeskuses kell 11.00 võimlemine.
Tasuta.

Pühapäeviti kell 11.00 Saarde kirikus
jumalateenistused. Igapäevaste vaiksete
missade algusaegade kohta saab teavet, kui
helistate telefonile 52 71 563.

28. veebruarini 2020 Kilingi-Nõmme Klubis
avatud Made Balbati illustratsioonide näitus.

11. märtsist kuni 07. aprillini
Surju Raamatukogus näitus Õpime "Õ"-d.
Noppeid aabitsatest ja harjutusvihikustest on
kogunud Ene Tapfer.

Uued vallakodanikud

ADEELE ANASTASIA MEIBAUM	14.01.2020
KAABRIEL KIISK	26.01.2020
KRISTOFER TEPPE	08.02.2020

Õnnitleme!



VEEBRUAR

ELLI PAUKSON	93
ERNA RAADIK	89
JUTA VILBASTE	87
ENDEL JAAMRE	87
VALLI TISLER	86
HILDA SONG	86
VIRVE-LAINE SAAR	85
JUTA MANDEL	85
HEINO LENSMENT	85
VAIKE MOPPEL	84
PAUL AUNIS	84
HELJU HUNT	84
ELLI KARTAU	83
EERI MASSO	83
ARVI SOON	83
AINO RISU	82
ELINA MALDRE	82
VALENTINA SIDOROVA	82
HELJA VASAR	81
ILMAR KASE	81
TIJU-MALLE KURM	80
ENN NÖMM	75
ENE SALUSTE	70
VAIKE TOMSON	70
AILI RAJANDE	70
REIN LOHK	70
ENN PRUUL	70
JORMA JAAKKO MÄNTYKOSKI	70

Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avalda-
mist ajalehes, peaksid sellest teatama e-posti aad-
ressile mari.treial@saarde.ee, info@saarde.ee või
telefonidel 449 0163, 449 0135 hiljemalt eelneva kuu
15. kuupäevaks.

Mälestame lahkunuid



ENDEL PÄRNPUU
15.06.1953 – 29.01.2020

JÜRI OKS
05.11.1943 – 2.02.2020

ERNST PIKKOR
22.06.1929 – 15.02.2020

NAIMA-LISANNA LAIDVA
11.05.1934 – 14.02.2020

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

Müüa kuivad
ahju- ja katlapuud.
Kaminapuud ja klotsid
40 l võrkkotis.
Puitbrikett.
Telefon 5120 411
Peeter Orobko

Puurvesi
PUURKAEVUD

www.puurvesi.ee

- Puurkaevude ja maasoojus-puuraukude puurimine, projekteerimine ning hooldus.
- Vee- ja kanalisatsioonitorustiku rajamine, reoveemahutite, septikute, biopuhastite, süvaveepumpade ja veefiltrite paigaldus ning hooldus.

+372 5569 4310; taavi@puurvesi.ee

puurvesi

KES TEEB KAEVU?

- puurkaevude puurimine ja puhastamine
- maasoojuskaevude puurimine
- süvaveepumpade ja septikute paigaldus
- vee- ja kanalisatsioonitööd

Teostame töid ka koostöös hajaasustuse programmiga

BALTI PUURKAEV OÜ
www.baltipuurkaev.ee
tel. 521 7415 504 2999